

Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка

Серія: Науковці університету

*Віктор
Іванович
ЛАТНО...*

Біобібліографічний покажчик

Полтава
ПНПУ
2011

УДК 016:5:[929]
ББК 91.9:22.1

Віктор Іванович Лагно : біобібліографічний покажчик
/ упор. Г. О. Лагно, О. А. Губачова ; Полтав. нац. пед. ун-т
імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – 122 с. : 8 іл. – (Серія
«Науковці університету»).

Упорядники:

Лагно Галина Олексіївна, кандидат фізико-математичних наук,
доцент;

Губачова Ольга Анатоліївна, ст. викладач.

Біобібліографічний покажчик присвячений життю та науковій діяльності Віктора Івановича Лагна (1957–2011), доктора фізико-математичних наук, професора, проректора з наукової роботи, завідувача кафедри математичного аналізу та інформатики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Видання продовжує серію «Науковці університету».

У книзі висвітлено основні віхи життя, наукової та педагогічної діяльності вченого, подано покажчик друкованих праць та публікацій у світовій періодиці.

Видання адресовано широкому загалу читачів: науково-педагогічним працівникам, докторантам, аспірантам, студентам, науковцям в галузі математичних досліджень, усім, хто знав професора Віктора Івановича Лагна і береже світлу пам'ять про нього.

Рецензенти:

Москаленко Юрій Дмитрович, кандидат фізико-математичних наук,
доцент, декан фізико-математичного факультету ПНПУ
імені В. Г. Короленка

Ніколашина Тетяна Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент
кафедри української мови ПНПУ імені В. Г. Короленка

Друкується за ухвалою вченої ради Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (протокол № 5 від 27.10.2011р)

© Лагно Г.О., Губачова О.А., 2011
© ПНПУ, 2011

Віктор Іванович
ЛАТНО

Засідання Ради молодих учених

Відкриття Всеукраїнської студентської олімпіади з хімії (2005 р.)

Відкриття кімнати-музею Г.Г.Вашенка

Семінар з групового аналізу. Виступ професора П. Бесараба–Хорвата (м.Лінчопінг, Швеція) Полтава, грудень 2009 р.

Випуск магістрів (2011 р.)

З професором Петром Бесарабом–Хорватом (університет м. Лінчопінг. Швеція) на конференції “Symmetry in nonlinear mathematical physics”, Київ, липень 2005 р.

ЗІРКА ВІКТОРА ЛАГНА

Старі люди кажуть, що коли людина народжується, на небі з'являється ще одна зірка, а коли помирає – гасне. Це не завжди так. Зірка, яку запалив у науці й освіті Віктор Іванович Лагно, ніколи не згасне, бо не згаснуть його наукові відкриття, його справи і пам'ять про нього в серцях колег, друзів, рідних, учнів.

У його очах завжди світилися маленькі зірочки: то були вогники натхнення і доброти. Вони світили не тільки тим, хто жив поруч із ним, а й усім, хто з ним хоч раз зустрівся.

На нього можна було покластися, його слову можна було вірити, він міг підставити плече у будь-яких скрутних ситуаціях.

В особі Віктора Івановича ми всі бачили те, що зараз рідко зустрінеш у житті, а тим більше – в одній людині разом: совісність, порядність, розум, працелюбність, щирість почуттів.

Він любив життя, і життя любило його, дарувало йому світлі хвилини творчості й кохання, стрімкий злет у науці й вдячність людей.

Цей збірник зібрав в один потужний промінь розсіяне світло далекої зірки, яка відлітає все далі й далі – у засвіти... І це світло нагадує нам про те, що є речі, вищі й сильніші за смерть, – людська пам'ять і вдячність.

Ви з нами, дорогий наш, Вікторе Івановичу! Ви чуєте нас? Нам Вас не вистачає... Тож нехай Ваша зірка завжди буде з нами!

Видання присвячується

пам'яті

доктора фізико–математичних наук,

професора, завідувача кафедри

математичного аналізу та інформатики,

проректора з наукової роботи

Полтавського національного педагогічного

університету імені В.Г. Короленка

ЛАГНА

Віктора Івановича

ПАМ'ЯТІ СПРАВЖНЬОГО ПРОФЕСОРА

*Ольга Ніколенко,
доктор філологічних наук,
професор*

Померла хороша Людина – Віктор Іванович Лагно... Він належав до когорти тих, на кому тримався і тримається Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка.

Без нього неможливо уявити жоден наш захід: чи то традиційні «Гоголівські читання», чи то урочистості з нагоди Дня науки, чи то студентські конференції... Він завжди був у центрі подій університету і зі щирою посмішкою зустрічав і проводжав усіх, хто заходив до його кабінету. Коли ми йшли на заняття, ми знали, що біля сходів стоїть він, щоб підтримати словом, посміхнутися, побажати успіху...

Після його смерті у нас тепер все не так... Не можна змиритися з тим, що ми більше не зустрінемо його біля сходів університету, не почуємо його жартів, не побачимо його світлої посмішки. Йому дуже личила мантия і прямокутна шапочка – конфедератка, бо він був справжнім Професором, взірцем для тих, хто торує свій шлях у світі ідей. Належачи до високої науки, він добре розумів усіх, хто може мислити й творити.

Він не думав ні про які нагороди, премії, звання. Він творив і у творчості, роботі для людей був щасливий. Ми знаємо, що Віктор Іванович умів працювати тихо й непомітно, але так, що завжди був результат. Він віддано служив справі формування наукової еліти України. З його ініціативи наші студенти стали брати участь у конкурсах наукових робіт і – перемагати. Словом і ділом він підтримав багатьох аспірантів і докторантів,

організував відкриття нових держбюджетних тем, розширення спеціальностей для аспірантури й докторантури, зустрічав і проводжав гостей наших конференцій. Завдяки йому університетська наука зробила значний крок уперед. Наших науковців визнали не тільки в Україні, а й у світі. І Віктор Іванович радів успіхам усіх – від студента до професора. Він завжди був поруч у щоденних наших клопотах...

А ще він був відданим своїй Королеві – математиці, про яку він думав кожну вільну хвилину. Нерідко засиджувався у кабінеті пізньої пори, щоб розв'язати складне завдання. Доктор фізико-математичних наук – таке звання не дається даремно. Це талант від Бога. І хто б міг подумати, що наукове і людське начало органічно поєдналися в ньому. Він віддано любив свою дружину, доньку, всіх нас...

Для кожного знаходив тепле слово, добру пораду. До нього хотілося прийти не тільки у справі, а й просто так, поговорити. Він не просто виступав як керівник на наших зібраннях, але йшов до людей, був із людьми в усіх їх щоденних клопотах. Його серце вміщувало так багато наших спільних проблем, а воно було таким чутливим!.. Тому й не витримало.

Мабуть, є певна закономірність у тому, що вчитель Віктора Івановича в науці – Вільгельм Ілліч Фушич теж помер дуже рано. Віктор Іванович дуже сумував за ним, тримав у кабінеті портрет вчителя. За вчителем пішов до іншого світу й учень, котрий сам став великим майстром.

Без Віктора Івановича ми всі раптом осиротіли... Йому немає й не може бути рівноцінної заміни, бо талант – явище неповторне. А в нього був не тільки великий талант Науковця, але й талант бути Людиною!

Віктор ЛАГНО:

Математик.

Українець.

Учитель.

Керівник.

У молоді роки ніхто із нас не хоче думати про смерть, але цей момент усе-таки настає, коли з життя йдуть найближчі та найдорожчі тобі люди — твої батьки. Відвідуючи на кладовищі могилу батька, Віктор жартома говорив: «На моїй могилі напишіть просто: “Математик” або “Українець”», а потім, задумавшись, конкретизував «Ні, краще так: “Математик. Українець” і роки життя». Тоді здавалася, що до необхідності втілювати в життя його побажання ще роки й роки, але доля розпорядилася по-іншому...

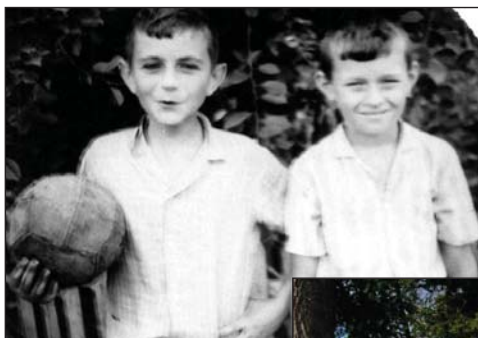
Не задумуючись, Віктор Іванович сам оцінив кредо свого земного життя. Найбільше він полюбляв займатися математикою, і завжди пишався тим, що він українець.

Життєвий шлях людини, а особливо науковця, ученого, завжди хочеться порівняти з книгою — сумною або життєрадісною, різнобарвною або ж стриманою у своїх ілюстраціях, гостросюжетною чи ліричною, але завжди великою та вагомою, мудрою, цікавою, інформаційно насиченою. Книга життя Віктора Івановича була змістовна та об’ємна, а ще — світла й сонячна, як відображення його справ, характеру, ставлення до людей і до самого життя.

Сторінки книги життя такі різні, як і часи, в які йому довелося жити, але всі позначені духом сонячного оптимізму, випромінюють любов до життя, до людей і науки.

Народився Віктор Іванович Лагно 24 липня 1957 року в селищі міського типу Градижськ Глобинського району Полтавської області. Його батько, Лагно Іван Дмитрович, працював ревізором у райспоживспілці, а мама, Лагно Валентина Василівна, — заступником головного бухгалтера в сільському споживчому товаристві. Жилося важко, бо молоде подружжя не мало поряд бабусів та дідусів, чи бодай якихось рідних, які б

могли допомогти з малям. Батько часто їздив у відрядженні по району, і тому мати майже сама піднімала сина. Валентина Іванівна згадувала, що малим Віктор був спокійним і негаласливим. Коли їй необхідно було побігти в магазин за продуктами, вона прив'язувала дитину шарфом за пояс до бильця ліжка, щоб дитина не спускалася на земляну долівку, яка була в батьківській квартирі. Мати згадує: «Прив'яжу і побігла, а в самої серце не на місці. Стою в черзі і все поглядаю на вікно квартири, яке було видно з магазину, як там мій синочок. Повернуся, а він сидить собі тихесенько та грається».

У 1963 батька переводять на роботу до м. Глобине, тому й сім'я переїжджає на нове місце, де в 1964 році Віктор іде до першого класу середньої школи № 5.

*Зустріч випускників
1974 р.*

*Глобинської середньої
школи № 1
м. Глобине,
26 вересня 2009 р.*

З 1969 продовжує навчання в середній школі №1 цього ж міста. Як і всі хлопці дуже любив спорт: футбол, волейбол. Увесь вільний час проводив у рухливих іграх. Невгамовний характер

давався взнаки, інколи були проблеми з поведінкою на уроках, але навчатися любив і вчився із задоволенням. Любов до збуття нових знань проніс через усе життя, він постійно навчався. Мама згадує, як однокласники приходили додому переписувати домашні завдання не тільки з математики, а й з інших предметів. Коли біг грати в футбол, то Віктор наказував мамі: «Нехай переписують удома, зошити з собою не давай».

Учителі сперечалася стосовно олімпіад, зокрема з якого предмета повинен брати участь Віктор Лагно. Поза конкурсом була, звичайно, математика, з якої він щороку посідав призові місця на шкільній та районній олімпіадах. Учителька математики, Надточій Ольга Василівна, дуже тепло ставилася до свого старанного учня. Але були й фізика, хімія, українська та німецька мови. Марія Павлівна Криворучко, учителька хімії, жалкувала, що її улюбленець не пов'язав своє майбутнє життя з її предметом. Пригадував Віктор Іванович, як у 1968 році учасників від Глобинського району повезли на обласну олімпіаду до Полтави. Автобус старенький, у салоні холодно. Виїжджали дуже рано, о 3 годині ночі, бо їхати довго. Приїхавши до Полтави, зайшовши до аудиторії й отримавши завдання, малий Віктор пригрівся і заснув, а коли проснувся, часу на виконання конкурсного завдання майже не залишилося.

У старших класах з'явилося нове захоплення — гітара. Разом із хлопцями частенько збиралися, щоб пограти улюблені пісні. Виступали і на шкільних вечорах. У десятому класі Віктор Іванович Лагно навчався в заочній школі при Харківському авіаційному інституті. Успішно склав випускову роботу і отримав запрошення для вступу в ХАІ поза конкурсом, але доля розпорядилася по-іншому, дівчина, з якою зустрічався Віктор, вступала до

полтавського вишу, тому і він обрав Полтаву. На вибір педінституту вплинула любов до математики.

Зі спогадів мами, Валентини Василівни, як учні, так і вчителі поважали Віктора за успіхи в навчанні, і всі були впевнені, що він отримає золоту медаль, але на випускному екзамені отримав четвірку з української мови. Учитель пояснив, що це пов'язано з тим, що робота була написана двома різними пастами. Хоча всі однокласники знали, що причина не в цьому. На врученні атестата про середню освіту учні аплодували стоячи своєму однокласникові. А вчитель української мови, Олексій Дмитрович Олексієнко, зустрівши маму Віктора через кілька років після закінчення школи, просив вибачення за те, що свідомо занижив оцінку.

Працюючи викладачем, пишучи наукові роботи і статті, Віктор Іванович дуже уважно ставився до правильного написання та вживання термінів і слів. Можливо, несправедлива оцінка й спонукала до цього, але хочеться відзначити його дбайливе ставлення до чистоти рідної мови. Перші наукові роботи він писав російською мовою, а потім це були загалом роботи англійською та українською мовами. Віктор Іванович, якщо мав сумніви стосовно написання термінів, часто звертався до словників. На його робочому столі завжди лежали різні лексикографічні джерела, які він активно використовував у своїй повсякденній праці. Його глибоко засмучувало зневажливе ставлення частини студентів до рідної мови, хоча він міг спілкуватися з друзями і російською мовою, але на першому плані завжди була чистота мови, відмова від суржику.

Закінчивши у 1974 році середню школу, і обравши спеціальність «математику», вступив до Полтавського державного педагогічного інституту імені В.Г. Короленка на фізико-математичний факультет. Інститутські роки пролетіли

швидко. У пам'яті залишилися поїздки в колгосп на збір урожаю, катання на лижах в Карпатах з групою, робота піонервожатим по 4 зміни (усе літо) в піонерському таборі в Нових Санжарах, куди Віктор їздив з друзями два роки поспіль. У ті роки сформувалися у нього вміння й навички керувати непростим дитячим колективом.

У 1978 році закінчив інститут із відзнакою. На останньому курсі Віктор Іванович визначив для себе, що хоче в подальшому займатися науковою діяльністю. Була надія, що йому, як студенту, що закінчив інститут з червоним дипломом нададуть

рекомендацію для вступу в аспірантуру, але ректор І.А. Зязюн вирішив по-іншому: найкращі студенти повинні підіймати освіту на селі.

В.Лагно отримав направлення на роботу в Чорнухинський район — найвіддаленіший у Полтавській області. В обласному відділі народної освіти вирішили по-іншому і направили молодого спеціаліста на роботу в Супрунівську середню школу Полтавського району. Традиційно в наших школах працювало та працює мало вчителів-чоловіків, тому директор школи С. Горда зрадив чоловічому поповненню в колективі школи. Завантажили учителя-початківця максимально: молодші, середні та старші класи, класне керівництво. Невдовзі після початку навчального року директор вирішив подивитися, як справляється молодий учитель з одним із найневгамовніших класів. Його здивуванню не було меж. У класі, на поведінку учнів якого скаржилося багато вчителів, стояла тиша, учитель математики сидів на стільці і вів урок. Учні щиро поважали свого вчителя за справедливість і знання. Як і в кожного з учителів у нього з'явилося прізвисько серед учнів — Вектор Іванович.

У той час у школах переходили на викладання геометрії в старших класах за підручником О.В. Погорелова. У вчителів старої школи виникали проблеми, але вони не соромилися просити допомоги в молодого вчителя. І він залюбки ділився своїми набутими в інституті знаннями. Школа працювала в дві зміни, і молодий учитель мав уроки як у першу, так і в другу зміну, тому на роботу доводилося виїжджати дуже рано і частенько добиратися на попутних машинах, а то й пішки — з траси до міста. Водночас Віктор багато уваги приділяв спорту. У складі районної команди грав у футбол, виїжджав на змагання на лижах. А під час шкільних канікул у складі комсомольських туристичних потягів відвідує Білорусію, Волгоград.

Думки про заняття наукою не полишали молодого вчителя, і коли в березні 1980 завідувач кафедри математичного аналізу Литовченко Зінаїда Михайлівна запропонувала йому посаду лаборанта, він з радістю погодився й повернувся до рідного інституту.

Розставання зі школою було болісним. Клас, у якому Віктор Іванович був класним керівником, дуже образився, що він їх покинув. І навіть деякий час із ним учні не розмовляли, тому при переході на нову роботу директор школи поставив умову: Віктор Іванович повинен довести до випускних екзаменів 10 клас, у якому він викладав математику.

З березня по жовтень 1980 року В.І. Лагно працював старшим лаборантом кафедри математичного аналізу Полтавського державного педагогічного інституту імені В.Г. Короленка.

У жовтні 1980 року його призвали до армії. Уже в ті роки деякі хлопці намагалися зробити все, щоб не служити в лавах Радянської Армії. В своїх спогадах Віктор ніколи не жалкував про досвід, який набув в армійські роки. Але ці роки віддалили

його від здійснення мрії — активно займатися наукою. Говорив, що це була гарна школа в умінні будувати свої стосунки з різними людьми і виживати в несприятливих життєвих ситуаціях.

Навчальна частина, з якої починалася служба, — відома в Радянському Союзі «Десна». Муштра, нелегкі побутові умови. Згадував, як перед випуском виїжджали на навчання — на

полігон. Зима, мороз за мінус двадцять. Жили в палатках. Лісу навколо немає, на рахунок була кожна гілочка, яку можна було вкинути в пічку. Копання окопів у промерзлій землі, але саме найпарадоксальніше:

ніхто не хворів на застуду. Необхідність спільного виживання в таких умовах лише згуртувала хлопців, які служили разом. Отримавши призначення в різні частини та й після завершення служби, вони ще довго переписувалися. Подальшу службу Віктор Іванович проходив зв'язківцем у штабі округу в Дніпропетровську. Оскільки штат був недоукомплектованим, то на зміни ходили і позачергово. Частенько доводилося спати поруч із рацією, щоб не втрачати час на відпочинок походом до казарми.

У травні 1982 року він демобілізувався з лав Радянської Армії і повернувся до трудової діяльності в педінституті. З нового навчального року, крім обов'язків лаборанта, довелося проводити практичні заняття.

Знаменною подією в житті Віктора Івановича була зустріч і прослуховування в професора Г.С. Левченко, який керував народним хором «Калина». На той час ректор І.А. Зязюн поставив умову: хочеш працювати в інституті — повинен співати. Після прослуховування Віктор Іванович згадував, що був щиро здивований тим, що в нього є вокальні здібності для хорового співу, і жодного разу не пожалів, що почав співати, бо одержував від неабияке задоволення. Навіть після повернення із аспірантури зробив вибір: народний хор «Калина». Заняття у хорі та виступи дали змогу познайомитися з різними цікавими людьми, відвідати з концертами не лише всі районні центри Полтавщини, але й різні куточки України. Пам'ятними були поїздки до Болгарії (1984 р.) та виступ в Великому театрі міста Москви (1995 р.) на з'їзді славистів, на якому хор «Калина» Полтавського державного педагогічного інституту був єдиний із хорових колективів України.

З 1 січня 1983 року Віктор Іванович перейшов на посаду асистента кафедри математичного аналізу, так почалася напружена робота: розробка нових курсів, початок занять наукою з Л.Ф. Баранником, заняття хоровим співом. Часу катастрофічно не вистачало. Важливим моментом у своїй викладацькій кар'єрі на той час Віктор Іванович вважав можливість послухати лекції провідних фахівців Київського державного університету, зокрема предмети, яких не було в навчальному плані педінституту.

У Радянському Союзі приділялася значна увага підвищенню кваліфікації викладацьких кадрів. Заплановане на 6 місяців стажування завжди були виїзним, не було проблем з поселенням, оплатою відрядження. Це давало змогу викладачам із периферійних вузів пройти стажування у провідних закладах країни. Своє стажування з лютого по червень 1985 року вважав дуже корисним, бо дало можливість по-новому переосмислити отриманні в вузівському курсі математики знання і розшити їх за рахунок розділів, що не викладалися в педінституті.

Треба відзначити, що, навіть ставши знаним в своїй галузі ученим, Віктор Іванович вважав, що його знання з деяких розділів математики були не такими ґрунтовними, як у випускників провідних університетів. Це спонукало його до постійної праці над підручниками, створення домашньої бібліотеки з книг провідних науковців. Любов до наукової книги не полишала його навіть у важкі 90-ті роки. Бібліотека поповнювалася завжди. За час стажування Віктор Іванович успішно складає екзамени кандидатського мінімуму з філософії та іноземної мови в Київському державному університеті, але завкафедри вважала, що асистентові варто ще попрацювати, перед тим, як вступати до аспірантури. Це був важкий момент. Віктор Іванович починав замислюватися про перехід до іншого вузу. В цей час значну підтримку йому надав Л.Ф. Баранник, який підтримав прохання молодого викладача, і як наслідок, той отримує направлення для вступу до аспірантури. Після успішного складання вступного екзамену В.Лагно в вересні 1985 почав навчатися в аспірантурі Київського державного педагогічного інституту імені О.М. Горького на кафедрі математики.

Його науковим керівником став Вільгельм Ілліч Фушич, людина непересічна, яка зуміла створити власну наукову школу з групового аналізу в Інститут математики АН України в місті

Києві. Часи навчання Віктора Івановича в аспірантурі — розквіт школи. Безліч аспірантів. Треба зазначити, що Вільгельм Ілліч був на той час завідувачем відділу прикладних досліджень, вів спецкурси в Київському державному університеті імені Т.Г. Шевченка, керував аспірантами і в інституті математики, і в університеті, і в педінституті. Аспіранти збиралися на традиційні

*Член-кореспондент АН України, доктор фізико-математичних наук
В.І. Фуцич разом зі своїми учнями в день 50-ліття. Київ 24 грудня 1986 р.
(В.І. Лагно — другий зліва у третьому ряду)*

семінари щовівторка та щочетверга. Вільгельм Ілліч був трудоголіком і вимагав цього від своїх учнів. Вважав, що весь вільний час необхідно присвячувати заняттям наукою, читати статті, рахувати нові задачі. Семінари починалися о 17 годині і продовжувалися до 21–22 години, після занять керівник часто спілкувався зі своїми учнями індивідуально. Для нього не існувало нерозв'язних задач, його не цікавило, яку іноземну мову

вивчав аспірант. Основна частина публікацій, які опрацьовувалися були написані англійською мовою. Вступивши до аспірантури, для успішних занять наукою, Віктор Іванович був змушений разом з іншими аспірантами опановувати нову іноземну мову, хоча вільно розмовляти так і не навчився, але наукові роботи читав і писав вільно.

Роки навчання в аспірантурі це не лише час заняттям улюбленою справою, але й нові знайомства, які з часом переросли в дружбу і в активну наукову співпрацю. Згадуючи той час, Віктор Іванович з теплотою згадував перше знайомство з Ждановим Ренатом Зуфаровичем та Смолієм Володимиром Федоровичем. Зазвичай до аспірантури потрапляли студенти після закінчення вишу, то Віктор Лагно та Володимир Смалій були «найстаршими» аспірантами у свого наукового керівника. На час вступу Вікторові було 28 років, а Володі — 33. Наймолодшим був Ренат — йому виповнилося лише 23 роки, але вік не став на заваді дружнім стосункам, на всі роки ця трійка залишилася нерозлучною. Були спільні праці, міцна дружба, взаємна підтримка на різних етапах життя. Тандем з Ренатом Зуфаровичем приніс багато плідних ідей, чудових робіт, відкриттів у математичній галузі. Це було духовне єднання однодумців. Незважаючи на те, що останні десять років вони знаходилися на різних континентах, один — в Україні, інший — в Америці, розмовляючи і переписуючись, вони черпали сили й підтримку один в одного. Віктор Іванович захоплювався знаннями свого друга, його цілеспрямованістю, умінням завжди досягати поставленої мети. Крім наукової співпраці, склалися дружні стосунки між сім'ями, на які не вплинули ні час, ні відстань.

Навчання в аспірантурі зблизило з полтавськими колегами — Юрієм Дмитровичем Москаленком та Валентином

Олександровичем Марченком, які також були аспірантами Вільгельма Ілліча. Започаткована в ті роки дружба тривала всі роки життя Віктора Івановича. Були написані спільні наукові та методичні роботи, підготовлений до друку в співавторстві з іншими викладачами кафедри математики та математичного аналізу та інформатики збірник тестів з математики для 5–12 класів. Ця книга отримала гриф МОН та витримала два видання.

У роки аспірантури Віктор Іванович займався підгруповим аналізом узагальнених груп Пуанкаре $P(2,2)$, $P(2,3)$ та $P(2,n)$ та симетрійною редукцією нелінійних хвильових рівнянь, інваріантних відносно узагальнених груп Пуанкаре. Було отримано цілий ряд результатів, які лягли в основу статей того часу ([1],[2], [3], [7], [10], [11]) . Підсумком стало написання кандидатської дисертації з цієї теми.

Успішно закінчивши аспірантуру, Віктор Іванович повернувся до роботи в вузі на посаду старшого викладача кафедри математичного аналізу Полтавського державного педагогічного інституту імені В.Г. Короленка.

13 грудня 1988 року захистив кандидатську дисертацію «Підгрупова структура групи Пуанкаре $P(2,3)$ і симетрійна редукція хвильових рівнянь» зі спеціальності 01.01.02 — диференціальні рівняння і математична фізика.

*Екзамен з
математичного аналізу
група Ф-11
грудень 1998 р.*

Старший викладач починає розробляти курс математичного аналізу. З'являється захоплення новинкою — мінікомп'ютерами. Разом з Олександром Павловичем Губачовим ведуть гурток з інформатики. Після отримання Україною незалежності, коли постала проблема україніфікації програмного забезпечення брали участь у конференціях з цього питання та опублікували низку спільних робіт, присвячених використанню комп'ютерів у навчальному процесі, але новий напрямок в науці не викликав такого захоплення, як заняття груповим аналізом. Тому повернувся до попередніх наукових досліджень і продовжив займатися новими задачами. Разом із Р.З. Ждановим досліджували симетрію та проводили відокремлення змінних для Пуанкаре– та галілей-інваріантних хвильових рівнянь ([12], [25], [27], [30]).

27 квітня 1991 року за конкурсом був обраний на посаду доцента кафедри математичного аналізу, а 29 травня 1992 року отримав учене звання доцента кафедри математичного аналізу.

Думки про подальшу наукову діяльність не полишали Віктора Івановича, попри напружену навчальну роботу, розробку ряду нових лекційних курсів, роботою відповідального секретаря приймальної комісії чотири роки поспіль, увесь вільний час віддавав науковим дослідженням, постійно їздив до Києва на семінари у відділ прикладних досліджень.

У жовтні 1994 року розпочав навчання в докторантурі Інституту математики НАН України. Під час навчання в докторантурі займався симетричною редукцією та пошуком точних розв'язків рівнянь Янга–Мілса. Наслідом цих досліджень — публікація 13 статей. У кінці докторантури сталася прикра подія — 7 квітня 1997 року пішов з життя науковий керівник Віктора Івановича В.І. Фущич. Після його смерті в його учнів виникають проблеми із захистами. Великий супротив серед

колег-науковців, які вважали, що у Вільгельма Ілліча захищається занадто багато дисертацій.

*З академіком НАН України,
доктором фізико–
математичних наук,
директором Інституту
математики НАН України
А.М. Самойленком Полтава,
червень 1997 р.*

Незважаючи на те, що на кінець докторантури була написана докторська дисертація на тему «Симетрійний аналіз, редукція та точні розв'язки нелінійних векторних рівнянь», представлення роботи до захисту не відбулося. Довгих шість років напруженої праці, 36 спеціальних публікацій, з них 17 у шанованих в математичних колах провідних українських та зарубіжних журналах: «Доповіді НАН України», «Український математичний журнал», «Дифференциальные уравнения», «Acta Applicandae Mathematicae», «Nonlinear Analysis», «Communications in Mathematical Physics», «Reports on Mathematical Physics», «Journal of Physics A: Mathematical and General», «Physica D». Нечасто науковець, який працює викладачем не в столичному вузі, та навіть у спеціалізованому науковому інституті, може похвалитися таким доробком.

У 2001 році вийшла в світ велика стаття Basarab–Horwath P., Lahno V. and Zhdanov R. The structure of Lie algebras and the classification problem for partial differential equations опублікована в Acta Applicandae Mathematicae, яка присвячена розв'язку класичної задачі математичної фізики, зокрема опису всіх нееквівалентних еволюційних рівнянь другого порядку з однією просторовою змінною, які допускають нетривіальну групу Лі перетворень. Ця наукова стаття протягом двох років проходила незалежні рецензії, оскільки підхід запропонований у ній абсолютно новий, провідні фахівці в цій галузі писали, що вони не можуть розібратися в викладках, але водночас не стверджували, що підхід хибний. На сьогодні це найбільш цитована робота. Науковий метод викладений у ній широко використовується для досліджень рівнянь математичної фізики і дає вагомі результати.

Роки між закінченням докторантури та захистом докторської дисертації були роками праці на межі можливостей. Не проходило й місяця, щоб Віктор Іванович не їздив до Києва, де виступав на семінарах у різних відділах Інституту математики. Це не лише семінари відділу прикладних досліджень (зав. відділом Нікітін А.Г.), але й семінари відділу математичних методів у статистичній механіці (зав. відділом Петрина Д.Я.), відділу диференціальних рівнянь та теорії коливань (зав. відділом Самойленко А.М.), відділу математичної фізики (зав. відділом Скрипник В.І.). Послідовно він переконував своїх опонентів у значущості своїх праць. Отримав визнання результатів своїх досліджень на фахових міжнародних конференціях. Ознакою міжнародного визнання можна вважати також пропозицію, яку отримали Жданов Р.З. та Лагно В.І.: написати розділ до книги із сучасних теоретичних досліджень ([79]), яка вийшла у світ в 2001 році у видавництві Wiley–Interscience (США). Zhdanov R., Lahno

V. Symmetry and exact solutions of the Maxwell and SU(2) Yang–Mills equations / in: " Modern Nonlinear Optics. Advances in Chemical Physics" (Eds: I. Prigogine, S.A. Rice and M. Evans), 2001. — V. 119, Part 2. — P. 269 – 352.

Вінцем наполегливої праці став захист повністю заново переписаної докторської дисертації, від першого варіанта не залишилося жодного рядка. За ці роки була розв'язана нова більш складна задача. І ось довгожданий момент. 14 жовтня 2003 року у науковій раді Інститут математики НАН України успішно захистив докторську дисертацію «Реалізації алгебр Лі груп локальних перетворень та груповий аналіз нелінійних диференціальних рівнянь» зі спеціальності 01.01.02 — диференціальні рівняння.

Треба відзначити, що науковими дослідженнями приходилося займатися в вільний від роботи час. Велике навчальне навантаження, адміністративна робота на посаді завідувача кафедри математичного аналізу та інформатики Полтавського національного педагогічного інституту імені В.Г. Короленка з вересня 2000 року залишали не так багато вільного часу. Тому частенько, так необхідний для відпочинку час, віддавався улюбленій математиці. Змушений був працювати і вночі, і в вихідні, а особливо напружено під час відпусток.

Про різноманітність наукових інтересів свідчать розв'язані за ці роки задачі та опубліковані статті. Протягом 1994–2002 Віктор Іванович займався наступними дослідженнями:

- симетрійною редукцією та точними розв'язками SU(2) та самодуального рівнянь Янга–Міллса ([36], [42], [43], [79]).
- дослідженням умовної симетрії нелінійних рівнянь типу Бусінеска; доведенням загальної теореми про структуру умовних симетрій еволюційних рівнянь, які не змінюють часову змінну (no-go theorem) ([57], [58]).

- класифікацією нееквівалентних зображень алгебр Лі груп Пуанкаре $P(1,n)$, Евкліда $E(n)$ та Галілея $G(n)$, при деяких $n=1,2,3$, диференціальними операторами першого порядку; групуовою класифікацією відповідних інваріантних рівнянь при $n=1,2$ ([29], [32], [38], [39], [63], [66], [67]);
- у співавторстві з Р. Ждановим розробив новий ефективний метод групуової класифікації диференціальних рівнянь малої розмірності. Була проведена повна класифікація нелінійних еволюційних рівнянь другого порядку з однією просторовою змінною, які допускають нетривіальну групу симетрії ([60], [61], [77], [80], [81], [82], [84], [95], [104], [107], [126]).

16 грудня 2004 року присвоєно вчене звання професора кафедри математичного аналізу та інформатики.

Віктор Іванович приділяв значну увагу викладацькій роботі, до занять готувався старанно, детально продумував хід лекцій та практичних занять. Підготував ряд методичних розробок,

на жаль, не всі вдалося оформити в друкованому вигляді. Треба відзначити його велику любов до читання. Книга була постійним супутником. Згадуються 1989–1993 роки. У ті часи підписували популярні літературні журнали: «Всесвіт», «Звезда», «Новий мир», «Нева», щоб знайомитися з науковими новинками — «Доповіді АН України». До приходу нового номера попередній прочитувався до останньої сторінки. Багато читали з розсекреченої літератури, яка виходила друком в ті роки. Книжками обмінювалися з друзями. Домашня бібліотека

постійно поповнювалися новими книгами. Завжди нагальною була проблема: де знайти місце для нових друкованих матеріалів. Крім художньої літератури, із задоволенням читав науково-популярну літературу з історії математики, фізики, біографії видатних науковців. Ці різноманітні знання часто вражали студентів на лекціях, коли, розказуючи про якусь теорему чи згадуючи ім'я науковця, Віктор Іванович міг зняти напругу історичним екскурсом. По можливості не пропускав виставки новинок, які організовувалися в бібліотеці інституту, добре орієнтувався, яку літературу можна знайти в фондах. Працюючи на посаді проректора з наукової роботи в межах своїх повноважень, намагався робити все, щоб у бібліотеку університету закуповувалися наукові, навчальні та художні новинки.

Адміністративну роботу Віктор Іванович не любив. Вільгельм Ілліч Фушич одного разу сказав йому: «Вам не можна бути керівником. Ви будете працювати самі і заставляти інших, а люди цього не люблять». Але звичка ґрунтовно підходити до справи, вимагала з повною віддачею ставитися до своїх професійних обов'язків. Посаду завідувача кафедри обійняв у нелегкі часи. Зміна навчальних планів, коли міністерство розпочало їх уніфікацію. Проблеми з розподілом годин, коли один і той же курс читався на різних спеціальностях у різних обсягах. Атестація спеціальностей, акредитація закладу — усе це вимагало проведенню великої й напруженої роботи. Розширення блоку інформаційних дисциплін та стара комп'ютерна техніка не сприяли простоті виконання покладених на Віктора Івановича обов'язків. Треба було вникати в нові для себе обов'язки.

Основою своєї роботи на посаді завідувача вважав підвищення кваліфікації кадрів. Завжди пам'ятаючи, якою тернистою була власна стежка наукових досліджень, В.І. Лагно

докладав максимум зусиль, щоб допомогти молоді, яка приходила на кафедру, відкрити шлях до науки. Він підкреслював, що для роботи в університеті захистити кандидатську дисертацію потрібно обов'язково. Домовлявся зі своїми знайомими про наукове керівництво, рекомендував до вступу в аспірантуру Інституту математики НАН України. У різні роки проводив для студентів в позааудиторний час семінар з групового аналізу, на якому розв'язувалися різні задачі, виступали приїжджі науковці, колеги з інших закладів.

Кафедра математичного аналізу та інформатики (2010 р.)

У роботі кафедри важливим вважав моральний клімат.

Колеги-кафедрали будуть пам'ятати виїзні підсумкові кафедри в

кінці року, вогники до Восьмого березня, дня захисника Вітчизни, Нового року. Часом безжальний і жорсткий у виробничих питаннях, у питаннях трудової дисципліни, він завжди намагався захищати своїх підлеглих перед адміністрацією.

Ще один напрямок викладацької діяльності Віктора Івановича — це співпраця з інститутом післядипломної освіти. Після аспірантури і до останніх днів він читав лекції на курсах підвищення кваліфікації вчителів. Цикл лекцій написано та присвячено розв'язкам окремих видів задач, які зустрічаються в шкільному курсі; олімпіадним задачам. Як завжди, старанно

готувався до кожного заняття. За роки накопичилася значна підбірка різноманітних тем з шкільного курсу математики. Необхідно було враховувати те, що через певний час слухачі приїздили знову, тому кожне заняття було унікальним. Досить часто план занять змінювався в залежності від прохань учителів. Найчастіше це було в роки, коли змінювалися підходи до вступних екзаменів у вузах, або коли з'являлися нові підручники. А інколи ті, хто вже не вперше був на таких заняттях, просили вдруге прочитати раніше почуту лекцію.

Багато років поспіль Віктор Іванович Лагно брав участь у роботі Малої академії наук Полтавської області. Це була і співпраця з школами області (Кременчук, Вовчик, Зіньків) з підготовки наукових робіт, проведенню консультацій, рецензування та членство в журі в захисті наукових робіт. Важливим етапом було отримання в 1997 році, першого місця на Всеукраїнському конкурсі наукових робіт з математики, роботи «Використання диференціальних рівнянь в математичному моделюванні деяких фізичних процесів», яка була написана Губачовим Андрієм під керівництвом Віктора Івановича. Визнанням внеску у роботу Малої академії наук Полтавщини стала пропозиція очолити її після смерті беззмінного президента Пашенка В.О. в 2010 році. Розуміючи, як непросто вчителям дібрати тему для наукової роботи учням, правильно оформити саму роботу і підготуватися до її захисту, було прийнято рішення про написання навчально-методичного посібника, який став би порадиником не лише вчителям, але й учням. У 2009 році в співавторстві з О.С. Мельниченком, Н.Д. Карапузовою, О.О. Ільченко та Л.І. Вороною була написана та опублікована книга «Науково-дослідницька робота учнів з математики в Малій академії наук».

У 2005 році Віктор Іванович Лагно прийняв пропозицію ректора інституту академіка В.О.Паценка зайняти посаду проректора з наукової роботи. Це було непросте рішення,

оскільки збільшувався обсяг адміністративної роботи, і відповідно зменшувалася кількість часу, який можна була витратити на заняття улюбленою наукою. Посада

вимагала великої самовіддачі. Віктор Іванович, очолюючи наукову роботу в університеті, намагався донести до колег своє бачення того, як можна розвивати наукову діяльність у вузі. Велику увагу він приділяв співпраці з провідними науковими установами держави, участі молодих учених у конкурсах, роботі студентського наукового товариства. На його думку, необхідно було організовувати спільні лабораторії та наукові дослідження, в яких би брали участь провідні фахівці галузі з інших установ та науковці, які працюють у педуніверситеті.

Його мрією був спільний проект з інститутом математики НАН України, який знаходився в стадії узгодження, і лише смерть завадила його успішній реалізації. За час роботи на посаді проректора Віктор Іванович змінив підхід до визначення рейтингу кафедр. Душа математика вимагала чітких параметрів для оцінки. Результатом роботи стала «синя книга» «Інструктивно-методичні матеріали до звіту про наукову роботу кафедри у 2007 році». І хоча на перших порах викликали опір і заперечення принципів оцінки в частини колег, але в подальші

роки ввійшли у звичку та очікувалися кожного року. Щорічним підсумком своєї роботи на рівні університету Віктор Іванович вважав проведення урочистостей до дня науки. За часів його керівництва науковою роботою вони стали традиційними. Він завжди старанно до них готувався: подання документів на нагороди різних рівнів, премії, подяки, святковий концерт. Його мрія полягала в тому, щоб викладачі університету активно продовжували займатися науковими дослідженнями і після захисту кандидатської роботи, вважав необхідним з боку адміністрації заохочувати і достойно підтримувати таких ентузіастів. Він своїм прикладом демонстрував відданість науці. Після захисту докторської дисертації не зважаючи на роботу на адміністративних посадах займався такими наукових досліджень:

- груповою класифікацією квазілінійних хвильових рівнянь з однією просторовою змінною ([72], [104], [114]);
- груповою класифікацією квазілінійних диференціальних рівнянь з частинними похідними еліптичного типу ([117], [152]);
- груповим аналізом та точними розв'язками лінійних та нелінійних рівнянь типу Колмогорова ([109], [112], [129], [138], [160], [161]);
- груповою класифікацією нелінійних диференціальних рівнянь з частинними похідними еволюційного типу третього та четвертого порядку ([98], [99], [151]).

Цікавою є доля написання книги Лагно В.І., Спічак С.В., Стогній В.І. Симетрійний аналіз рівнянь еволюційного типу. — Київ: Ін-т математики НАН України, 2002. — 360 с. У 2000 році Триус Ю.В., який працював на той час проректором з навчальної роботи в Черкаському державному університеті, запросив Віктора Івановича прочитати спецкурс з групового аналізу на математичному факультеті. Готуючись до майбутніх занять, він

розробив детальний курс лекцій з практичними завданнями. Цю розробку побачили колеги з відділу прикладних досліджень Інституту математики і запропонували доповнити спецкурс вибраними питаннями прикладання групового аналізу і опублікувати як окремий посібник. Один із співавторів, згодом перебуваючи в Москві на конференції, показує український варіант своєму колезі з Росії. Книга зацікавила фахівців, була перекладена російською мовою, доопрацьована і в 2004 році виходить друком в Москві. Спочатку було надруковано пробний тираж, а через рік у зв'язку з попитом — новий.

У заголовок цієї статті винесено визначення «Українець». Віктор Іванович протягом усього свого життя гордився тим, що він — українець, козацького роду. Своїм внеском у розбудову держави вважав чесну і сумлінну працю на робочому місці. Намагався пропагувати серед учнів та студентів повагу до української землі, культури, завжди відчувати гордість, що ти громадянин своєї держави. Держава буде повноцінною, коли її громадяни не будуть вважати себе людьми другого сорту. Не беручи активної участі в політичному житті країни за часів

Радянського Союзу та перших років незалежності, у 2004 році вважав для себе потрібним підтримати опозицію. Як і багато інших людей, вважав для себе необхідним взяти активну участь у акціях, які проходили в той час. Хоча з часом прийшло розчарування

*З друзями с. Горбанівка
1 травня 2011 р.*

в діях політиків, які не змогли виправдати сподівання громадян, що їх підтримали, — ніколи не відмовлявся від того, що на той момент вибір був правильний.

Віктор Іванович Лагно був людиною різносторонньою. Хтось запам'ятав його, як вимогливого і суворого викладача, хтось — як імпульсивного, але справедливого керівника. Для друзів — вірний друг, який завжди готовий був прийти на допомогу. Для родини — люблячий син, чоловік і батько.

У ботаничному саду з дружиною та донькою.

Для математиків, які займаються груповим аналізом, — один із провідних фахівців. Важко повірити, що вже не почувеш його серйозних жартів і не побачиш усміхнених блакитних очей. Незважаючи на серйозні досягнення в науці, вважав, що його здобутки ще не досить значні і його серйозні відкриття попереду. Він дивився на світ широко відкритими очима дитини в очікуванні чогось нового, вірив у чесність і доброту людей і болісно розчаровувався, якщо помилявся в своїх оцінках.

Він любив життя і цінував кожен його мить. Це велике мистецтво насолоджуватися власним життям.

В.І. Лагно проводив наукові дослідження над проблемами групового аналізу диференціальних рівнянь: підгрупова структура груп Лі; симетрія і відокремлення змінних для модельних рівнянь математичної фізики; зображення алгебр Лі в класі векторних полів; групова класифікація нелінійних диференціальних рівнянь з частинними похідними. Також до кола його наукових інтересів належали актуальні проблеми викладання математики та інформатики у вищій та загальноосвітніх школах. Він є автором 163 наукових та науково-методичних праць (66 робіт опубліковано після захисту докторської дисертації). Серед публікацій 2 монографії, 7 навчальних посібників (два з грифами МОН України), 41 стаття в наукових часописах, що входять до наукометричних баз і мають рейтинг цитування.

Був учасником міжнародних наукових конференцій:

- "Symmetry in Nonlinear Mathematical Physics" — Київ, Україна—1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009
- "Modelling and investigation of systems stability " — Київ, 1997
- Міжнародна конференція, присвячена 200-річчю з дня народження М.В. Остроградського "М.В. Остроградського — видатний математик, механік і педагог " — Полтава, 2001
- "Modern Group Analysis For The New Millenium " — Уфа, Росія, 2001
- "Обратные задачи и нелинейные уравнения " — Харків, 2002
- "Современные методы физико-математических наук" — Орел, Росія, 2006
- Одинадцята міжнародна наукова конференція імені академіка М. Кравчука — Київ, 2006
- Международная конференция, посвященная памяти И.Г. Петровского (XXII совместное заседание Московского математического общества и семинара им. И.Г.Петровского) — Москва, Росія, 2007
- Міжнародна науково-практична конференція "Математична освіта в Україні: минуле, сьогодення, майбутнє" — Київ, 2007
- Герценовские чтения — Санкт-Петербург, Росія, 2008, 2010
- 3-я международная конференция "Функциональные пространства. Дифференциальные операторы. Общая топология. Проблемы математического образования", посвященная 85-летию Л.Д. Кудрявцева — Москва, Росія, 2008

- Міжнародна науково-практична конференція "Спадщина А.С.Макаренка і педагогічні пріоритети сучасності" — Полтава, 2008
- Міжнародна науково-практична конференція "Методика викладання природничих дисциплін у вищій школі" XV Каришинські читання. — Полтава, 2008
- Международная конференция, посвященная 70-летию ректора МГУ академика В.А. Садовниченко — Москва, Росія, 2009
- Міжнародна наукового–практична конференція "Спадщина видатних педагогів Полтавщини в міжнародному освітньому просторі" — Полтава, 2009
- "Проблеми математичної освіти" — Черкаси, 2009
- "Group Analusis of Differential Equations and Integrablе Systems" — Кипр, 2009, 2010
- 13-а міжнародна конференція імені М. Кравчука. — Київ, 2010
- Third International Cobference on Differential Equations and Applications dedicated to Yaroslav Lopatynsky — Львів, 2010.

Наукових конференцій:

- XIX Всесоюзная алгебраическая конференция — Львів, 1987
- "Интенсификация учебного процесса на основе компьютерной технологии обучения" — Полтава, 1991
- "Використання сучасної інформаційної технології в навчальному процесі" — Київ, 1992
- "Мова в системі початкового навчання" — Полтава, 1991
- "Проблеми українізації комп'ютерів" — Львів, 1991
- "Розробка та застосування математичних методів в науково–технічних дослідженнях" — Львів, 1995

- "Моделирование и исследование устойчивых систем" — Київ, 1996
- Всеукраїнська науково–практична конференція "Особистісно орієнтоване навчання математики: сьогодні і перспективи" — Полтава, 2003, 2005, 2008
- Всеукраїнська конференція "Актуальні проблеми теорії і методики навчання математики" — Київ, 2004
- Всеукраїнська конференція "Комп'ютерна математика в науці, інженерії та освіті" — Полтава, 2007
- VI Всеукраїнської конференції молодих науковців ІТОНТ–2008 — Черкаси, 2008
- Всеукраїнська науково–практична конференція "Виховання особистісних якостей майбутніх фахівців у системі студентського самоврядування" — Полтава, 2009
- Всеукраїнська науково–практична конференція "Інформатика та системні науки" — Полтава, 2010.

Був офіційним опонентом на захистах докторських дисертацій:

Поповича Р.О. — Інститут математики НАН України (2009),
Триуса Ю.В. — Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (2005);

на захистах кандидатських робіт:

Жалій О.Ю. — Інститут математики НАН України (2001);
Нестеренко М.О. — Інститут математики НАН України (2007);
Ванеєвої О.О. — Інститут математики НАН України (2008);
Кірмана В.К. — Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (2010).

За вагому наукову та навчально-педагогічну роботу нагороджений :

- Відзнакою "Відмінник освіти України" 01 грудня 1999 року
- Почесною грамотою Полтавської обласної ради 2007 рік
- Почесною грамотою виконавчого комітету Полтавської міської ради 2008 рік
- Знаком Міністерства освіти і науки України "Петро Могила" 15 травня 2008 року
- Почесною грамотою Національної академії педагогічних наук 26 листопада 2009 року
- Знаком "Микола Боголюбов" Український математичний конгрес 2009 рік.
- Почесною грамотою Кабінету міністрів України 28 квітня 2010 року.

Колеги,

друзі,

учні

про В.І. ЛАГНА

Б.В. Год,

*доктор педагогічних наук, професор,
проректор з науково-методичної роботи
Полтавського національного педагогічного
університету імені В.Г. Короленка*

Він щиро вірив у день прийдешній...

Досить часто у процесі нашого спілкування з Віктором Івановичем Лагном ми порушували низку філософських проблем, що стосувалися людського буття, нашого місця і ролі в цьому непростому світі.

Одного разу з його вуст прозвучала фраза великого сучасного педагога-гуманіста Василя Сухомлинського про те, що «...потреба в людині народжується з бажанням знайти для себе в іншій людині джерело радості, віддаючи щось своє».

Мені невідомо, чи глибоко він вивчав творчу спадщину цього педагога-новатора, але в своєму повсякденному житті, особливо спілкуючись з нами, завжди відчувався вплив на думки, поведінку Віктора Івановича великих людей, справжніх постатей у сфері наукового знання, які зробили внесок у зародження і розвиток сучасної суспільно-політичної та математичної думки.

У той же час Віктор Іванович глибоко усвідомлював моральний сенс своєї діяльності та був переконаний у тому, що будь-яка робота вимагає від викладача тієї чи тієї спеціальної дисципліни високої загальної культури і широкого світогляду. Він завжди пам'ятав, що сьогодні мова йде не просто про освіту, а про неперервну освіту, а це само по собі окреслює якісно новий тип взаємодії суспільства й особистості, яка знаходиться у постійному розвитку.

До цього часу пам'ятаю його проникливий погляд і прагнення донести до широкої аудиторії щире слово про першого офіційно визнаного математика Київської Русі Кирика Новгородця. Віктор Іванович із високої трибуни наукового зібрання висловив своє обурення тим, що 900-річчя від дня народження автора перших арифметично-хронологічних розрахунків не відзначалися на державному рівні ні в Україні, ні в Росії.

Неодноразово з його вуст линула думка про те, що є галузі діяльності людства, видатні досягнення жінок, у яких, як не прикро, сприймалися і сприймаються як винятки. Однією з таких сфер діяльності людини він називав математику. А мова йшла про єдину в колишньому Радянському Союзі, а потім і в Росії жінку-математика, яка стала академіком РАН — Пелагею Кочину.

На заняттях із бакалаврами і магістрантами математики Віктор Іванович знайомив слухачів із науковою біографією цього поважного вченого, яка працювала в сфері теорії фільтрації, динамічної метеорології, була автором 17 монографічних досліджень. При цьому він завжди звертав увагу слухачів на українське коріння вченої зі світовим ім'ям і наголошував, що окремі її учні сьогодні успішно працюють на теренах української математичної науки.

Окремою, світлою сторінкою у своєму науковому та й чисто людському житті Віктор Іванович називав роки безпосереднього спілкування і справжньої людської дружби з математиком світового рівня, потужним, ефективним і результативним дослідником Вільгельмом Фущичем. Це був фізик за освітою, який створив знану в усьому світі українську школу теоретико-групових методів дослідження диференціальних рівнянь математичної та теоретичної фізики. Наводячи приклад

спілкування зі своїми аспірантами, він завжди наголошував, що його вчитель «...ніколи жорстко не розмовляв зі своїми учнями з приводу їхньої наукової роботи, але вимагав відповідальності під час її виконання. Він робив з ними одну справу, тому його спілкування з учнями було неможливим без довірливого тону, без чистих і чесних людських стосунків... Він любив працювати з випускниками несталичних вишів, бо вважав, що вони здатні швидко навчитися...»

Глибоко шануючи свого Вчителя, Віктор Іванович щедро ділився набутим досвідом у київських учених, а власні наукові доробки часто подумки узгоджував зі своїм наставником, портрет якого постійно знаходився в його робочому кабінеті.

Одного разу, відкриваючи одну із наукових конференцій, що традиційно проводяться у стінах Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, проректор із наукової роботи Віктор Іванович Лагно порушив дуже цікаву й актуальну проблему про місце і роль інтелігенції в сучасній епосі. Здавалося, що ще нового може сказати вчений із цього приводу!? Проте загострений розум математика-науковця порушив перед слухачами низку запитань, які хвилювали та продовжують хвилювати багатьох. Серед них: інтелігенція і власна самоідентичність, інтелігентність наукового пошуку, інтелігент і примушення, інтелігент — людина, котра захоплена відповідними цінностями чи фундаментальними поглядами, що можуть оживити будь-яку діяльність, інтелігент і моральна свобода тощо.

Покликаючись на своїх попередників, Віктор Іванович наголошував і на такій рисі інтелігента, як усвідомлення та здійснення просвітницької місії, а також місії носія національної ідеї та її поширення в маси.

При цьому він застерігав, що інтелігенція кінця ХХ — початку ХХІ століття з різних причин дещо позбувається притаманних їй основних функцій, що може спричинити втрату соціокультурної єдності, національної ідентичності. Недарма в повсякденному спілкуванні з вуст мудрого Віктора Івановича лунав до всіх нас заклик ставати освіченішими, мудрішими, проникливішими, уважнішими й терплячішими один до одного, а отже, — інтелігентнішими.

І насамкінець. Віктор Іванович був добрим, щедрим, турботливим і вірним сім'янином. Він по-справжньому кохав свою дружину, любив і по-синівськи поважав матір, із сердечним теплом, глибокою вдячністю згадував батька і захоплювався успіхами своєї доньки, яка була для нього справжнім носієм віри у день прийдешній.

Сьогодні він поза земним життям, але його постійна присутність разом із нами надихає і дарує впевненість у тому, що наше життя стане кращим, насиченішим, активнішим і результативнішим. І його мрії про процвітання Полтавського педагогічного стануть реальністю, бо всі ми живемо й працюємо для того, щоб краще було всім навколишнім. Завжди пам'ятаємо слова І. Канта про те, що «...лише від сильної душі відбуваються добрі дії; щоб бути доброчесною, людина повинна бути сильною. Виявлена до інших доброчесність повинна розцінюватися скоріше як обов'язок, а не як шляхетність і доброта; і це, дійсно, так, оскільки всі благородні дії є лише незначне відшкодування нашого обов'язку».

Він пішов від нас, мабуть, із почуттям обов'язку про справу, не доведену до кінця.

Наше завдання — утілити його мету...

Р.А.Сітарчук,

*доктор історичних наук,
перший проректор
Полтавського національного
педагогічного університету
імені В.Г. Короленка*

Пам'яті товариша

Трапилося так, що моє безпосереднє спілкування з Віктором Івановичем, як з колегою, розпочалося значно пізніше нашого першого знайомства. До того ми перетиналися або на вступних, екзаменах до аспірантури, або на кандидатських екзаменах, або на історичних, релігійнознавчих конференціях, які проводилися на історичному факультеті, або біля входу до центрального корпусу університету, де він, на жаль, із цигаркою полюблив подихати свіжим повітрям. І вже тоді, не знаючи добре один одного, в епізодичних контактах нам було про що поговорити, оскільки Віктор Іванович був людиною комунікабельною, із глибокою ерудицією та всебічним розумінням життя. У 2010 році наше спілкування стало щоденним, у мене склалося враження, що ми добре знаємо і, головне, розуміємо один одного. Це виявилось і в розподілі обов'язків, і у стосунках поза роботою. Його поради адміністраторові-початківцю від людини, яка вже «з'їла пуд солі» на своїй посаді, були дуже доречними і корисними, разом з тим постійно відчував надійне плече товариша, яким за короткий час нашої спільної роботи став Віктор Іванович.

Віктор Іванович любив свій край, усе українське, був справжнім патріотом, водночас мав безліч друзів із різних кінців колишнього СРСР і далекого зарубіжжя. Він міг гаряче, із запалом, нерідко навіть категорично, відстоювати свою точку зору, але завжди дослухався до іншої думки, якщо вона мала

аргументацію. До роботи ставився скрупульозно, міг довго залишати на столі лише йому зрозумілий «робочий розгардіяш», який згодом вибудовувався в документ, розпорядження або наукову розвідку. При цьому він наголошував, що потрібний аркуш може знайти в будь-який час і, дійсно, знаходив.

На жаль, за життя Вікторові Івановичу вдалося видати лише незначну частину свого можливого наукового доробку, адміністративна посада потребувала багато часу та нервового напруження, що, ймовірно, й позначилося на його здоров'ї.

Утім, він завжди намагався приділити більше часу для своєї родини. Майже щоденні зустрічі з роботи дружини Галини та спільні прогулянки додому за моєї пам'яті були традиційними. А як він радів, коли приїздила донька Ірина на вихідні та канікули з Києва. Пригадую, як з великою гордістю Віктор Іванович познайомив нас і по-справжньому образився, коли я жартома зауважив, що Іринка більше схожа на дружину.

Таким безпосереднім він був у всьому, при цьому залишався доброю і щирою людиною, хоча його душа відкривалася не для всіх. Намагався уникати пліток і конфліктних ситуацій. Віктор Іванович був дуже вимогливим і до себе, й до колег, і до студентів. Завжди говорив правду у вічі, хоча не всім вона подобалася. І нині дехто зауважує про його складний характер, проте він не таїв образ, нікому не бажав зла і за будь-яких обставин залишався Людиною з великою літери.

Не судилося нам з Віктором Івановичем уже більше спілкуватися і разом працювати, проте для себе особисто вважаю цей час дарунком долі.

П.В. Киридон,

*кандидат історичних наук, доцент,
докторант Київського національного
університету імені Т.Шевченка*

Писати про Віктора Івановича Лагна важко, оскільки серце і пам'ять не сприймають того, що відбулося, не вірять у його відсутність серед нас, живих. Він відійшов у вічність дуже рано, по суті тільки розгорнувши своє життя назустріч сучасному і майбутньому. Чистим і розумним поглядом він дивився на світ. Сьогодні вкрай потребує саме таких людей, світлих і чистих у їхніх помислах і справах.

Віктора Івановича одразу можна було вирізнити серед інших. Із-за його серйозного вигляду професора, час від часу, з'являвся усміхнений образ українського інтелігента, котрий добре розумів, що ж воно насправді відбувається в житті, але до часу не давав про це знати, бо інтелектуальна стриманість – то властивість вродженої культури справжньої особистості. Ознаками інтелектуала були просякнуті: його стиль спілкування зі студентами, його манера співпраці з колегами. Усі знали, що Віктор Лагно, хоч і абсолютно самобутній учений, незмінно толерантний, тонально виважений, конструктивно налаштований, демократичний у стосунках. Разом із тим, у колі друзів, він був дуже товариським, уважним, доступним, іноді наївним, із дещо напускною розгубленістю, із імітацією певної власної безпорадності. Тільки уважно придивившись, можна було за цим розгледіти справжнього Віктора Івановича: таке його ставлення до людей, такий спосіб спілкування – то теж ознака високої культури й людяності, бо керувався він бажанням робити добрі і чесні вчинки, поважати людей. Батько з матір'ю, дружина з

дочкою, близькі друзі були для нього понад усе, а вищими цінностями В.І. Лагно вважав безкомпромісні стосунки з совістю, чесність із людьми і абсолютний пріоритет правди. Він був надійним другом, таких не можна замінити ніким, його вічно не вистачатиме.

Останнім часом Віктор неодноразово говорив мені, що стомився. Я запросив його приїхати в гості на мою малу Батьківщину, на Чернігівщину. Ми будували плани на літо, а Віктор Іванович дуже хотів побувати там, де пройшла його армійська молодість. Ми з ним мріяли. Але Віктора Івановича не стало. Світ змінився, він не повний без такої людини.

А.Г. Нікітін,
член–кореспондент НАН України,
доктор фізико–математичних наук,
завідувач відділу прикладних досліджень
Інституту математики НАН України

**Віктор Іванович Лагно — наш полтавський
друг і науковий партнер**

Я знав Віктора Івановича досить довго, а саме, з того часу, як він, дуже молода людина, вступив в аспірантуру до Вільгельма Ілліча Фущича. Він здавався мені персоною трохи загадковою, але дуже приємною. Попри його скромні манери виникало відчуття, що це людина з великою внутрішньою силою. І з часом стало ясно, що це відчуття абсолютно правильне.

Витоки його сили, насамперед, полягали в тому, що він був сильним і працездатним математиком. У команді Вільгельма Ілліча було багато талановитих молодих людей, але здібності самі по собі ніколи не гарантують успіхів у такій делікатній справі, як наукова робота. Талановита людина повинна дуже хотіти зробити щось дійсно нове в математиці і не жаліти для цього ні часу, ні сили. Як показало життя, Віктор Іванович був саме такою людиною, він умів знаходити важливі задачі, а коли розумів, що задача дійсно того варта, розв'язував її за будь-яку ціну.

Віктор Іванович досить плідно співпрацював з В.І. Фущичем. Коли Вільгельм Ілліч пішов з життя, основним партнером Віктора Івановича став Ренат Жданов. Вони отримали багато визначних, можна також сказати рекордних результатів при дослідженні симетрії рівнянь гіперболічного типу. Це співробітництво успішно продовжувалося і після від'їзду Рената за кордон. Ренат дуже цінував Віктора Івановича за здібність

здолати будь-які труднощі, навіть якщо вони були межею людських можливостей. І досить прохолодно ставився до іншого полтавського математика, ім'я якого я не називаю. Він казав, що це той випадок, коли феноменальні здібності повністю компенсуються ще більш феноменальною лінню.

Віктор Іванович опублікував низку прекрасних робіт, які знайшли своїх читачів і добре цитуються в українській і світовій науковій літературі. Не можна не згадати про його монографію, яку я завжди рекомендую своїм студентам і аспірантам, але не менш вагомим був його внесок у виховання достойної наукової зміни. Завдяки його самовідданій педагогічній праці полтавські студенти неперервно поповнювали лави наших аспірантів. І одна із загадок, на які я натякав на початку статті, полягала в тому, що сам він працювати з аспірантами не хотів, хоча, безумовно, мав для цього багато можливостей. Як тут не пригадати Дірака, який на прохання молодих людей взяти їх до нього в аспірантуру завжди відповідав: дуже дякую Вам, але мені поки що допомога непотрібна, ще можу працювати і сам!

Ми з Віктором Івановичем жили в різних містах, тому зустрічалися досить рідко. Останній випадок, коли ми мали можливість спілкуватися відносно довго, була конференція на Кіпрі в 2010 році. Він виглядав веселим і життєрадісним, але було в ньому щось таке, що наводило на роздуми, чи це, дійсно, так. Час від часу він залишався один (зі своєї ініціативи, оскільки бажаючих спілкуватися з ним було багато, можливо, навіть більше, ніж треба). При цьому можна було помітити якийсь сум у його очах, який не зникав і після випитого кухля прекрасного кіпрського пива. Розповідав про те, що втомився від адміністративної праці, але це була посада проректора з наукової роботи. Жартуючи, казав, що мріє про кар'єру «професора з підмоченою репутацією», покликаючись на приклад однієї

людини, яка мала всі пільги професора, але майже не мала обов'язків, оскільки їй боялися довіряти.

Ми мали цікаві плани щодо більш тісного співробітництва полтавських та київських математиків. На різних академічних рівнях обговорювалася ідея створення спільної лабораторії, де Віктор Іванович здійснював би керівництво. На жаль, спочатку на дорозі стала світова економічна криза, а потім — сама смерть. Тому в нас залишилася тільки пам'ять про чудову людину, яка померла передчасно, але попри це встигла сказати своє дуже вагомe слово в сучасній математиці.

Р.З.Жданов,

доктор фізико-математичних наук

До цих пір не віриться, що Віктора з нами немає. Передивляюсь стоси паперів, списаних Вітиною рукою, файли з його розрахунками... Планували завершити велику класифікаційну роботу і взятися за монографію по групових властивостях нелінійних еволюційних рівнянь. Були гарні ідеї стосовно нових ефективних підходів до проблеми класифікації нелокальних симетрій нелінійних диференціальних рівнянь. Були цікаві ідеї стосовно рівнянь з нескінченно-вимірними групами симетрій. А ще класифікація зображень алгебр Лі високої розмірності, а ще рівняння з початковими умовами, а ще ... Плани, плани, плани...

Ми подружилися давним-давно, ще за історичного матеріалізму. Радянський Союз тихенько догнивав і розвалювався під заклики Горбачова про перебудову та демократизацію. А у відділі прикладних досліджень інституту математики буяла весна, розквітала симетрія, нові фундаментальні результати пеклися, наче млинці. Цей оазис створив наш неповторний учитель і науковий керівник Вільгельм Ілліч Фушич. На жаль, тільки набагато пізніше я зумів зрозуміти наскільки тяжкою (загалом бюрократичною) працею це дістається. Так чи інакше, я буквально біг на семінари, сидів там до пізньої ночі, нас неможливо було вигнати з відділу додому (час від часу це виливалося в сварки з суровими вахтершами). Уночі просипався з новими ідеями в сонній голові, а вранці марно намагався їх згадати (так, до речі, жодного разу і не згадав).

Ось в цю незабутню, феноменальну атмосферу свята, “яке завжди з тобою” (“A movable feast”, Е.Немінґвей) влилися два бувалі аспіранти, Віктор Іванович Лагно і Володимир Федорович Смалій. Влилися на три аспірантських роки, а залишилися назавжди. Аспіранти з’являлися і зникали, а Вітя і Володя завжди були у відділі (принаймні, віртуально). З часом Віктор повернувся до рідної Полтави, Володя почав свій марафон по вузах Києва, але враження завжди було, що й не розлучалися, настільки часто зустрічалися на теренах України.

З часом у нас з Віктором з’явилися взаємні інтереси в різних областях симетрійного аналізу нелінійних диференціальних рівнянь, що вилилося в низку спільних публікацій (тільки в реферованих журналах ми опублікували з десяток спільних статей). Одним із цікавих напрямків досліджень була класифікація зображень алгебр Лі диференціальними операторами першого порядку. Ця задача є складовою частиною загального групового підходу до класифікації диференціальних рівнянь з заданою групою симетрії. Це, якщо хочете, аналог класичного підходу Гельфанда–Цетліна для нелінійного випадку, тобто, для того, щоб описати всі нелінійні рівняння інваріантні відносно групи Лі перетворень, необхідно побудувати всі можливі реалізації відповідної алгебри Лі операторів першого порядку. Вершиною цієї діяльності стала наша робота з класифікації зображень алгебри Евкліда, якій судилося стати однією з останніх робіт, співавтором якої був Вільгелльм Ілліч Фушич.

Ідеї, напрацьовані при дослідженні зображень, зіграли вирішальну роль при розробці підходу до розв’язання класичної проблеми групового аналізу загального еволюційного рівняння другого порядку з двома змінними. Як не дивно, але така проста в формулюванні, класична проблема групового аналізу не була

розв'язана. Пояснення, напевно, полягає в тому, що класичний підхід, розроблений Л.В. Овсянніковим на основі алгоритму Лі, був малоефективним для рівнянь з довільними функціями від двох або більше змінних. Дуже проста ідея, яку ми запропонували з Віктором, допомогла подолати цю перешкоду, майже не напружуючись (ну хіба, що мусили трохи порахувати). Усе, що потрібно було зробити — це використати той факт, що оператори симетрії утворюють алгебру Лі, а тому для задачі класифікації можна використати вагомий доробок цілого ряду прекрасних математиків з класифікації абстрактних алгебр Лі.

Отже, нам вдалося розв'язати класичну задачу математичної фізики, а саме: описати всі нееквівалентні еволюційні рівняння другого порядку з однією просторовою змінною, які допускають нетривіальну групу Лі перетворень. Ця робота була опублікована в 2001 році в «Acta Applicandae Mathematicae» і на момент написання цих спогадів цитувалася в 67 роботах (Google Scholar). Я закликаю вдумливого читача провести невеличке дослідження, звернутися до сторінки Google Scholar та перевірити, чи багато провідних математиків України здатні мати таку кількість цитувань, як це міг зробити Віктор.

Можна по-різному ставитися до систем підрахування цитувань. Для мене беззаперечно одне: якщо роботи потрібні іншим спеціалістам, їх читають, використовують, то й, відповідно, цитують. Тому статті Віктора Лагна, які широко цитуються (є дві інші роботи, які цитуються, відповідно 60 та 47 раз), безсумнівно, потрібні іншим математикам, а це найвища оцінка, про яку може мріяти будь-який дослідник.

Хоча й прийнято казати, що незамінних людей не буває, в глибині душі ми знаємо, що це неправда. Існують люди, яких неможливо замінити, і наш дорогий Віктор був одним із них...

Петро Бесараб–Хорват,
Docent, Assistant Editor IJMS
Department of Mathematics Linköping University
58183 Linköping Sweden

Я вперше зустрів Віктора Лагна на конференції у Києві в 1997 році. Я ще і до сьогодні пам'ятаю його спокійний тон, його серйозність, його щирість. Пізніше я його впізнав ближче, і ми мали багато про що говорити. Віктор був великий вчений. Він мав ту глибину наукової думки і такого наукового знання, яке рідко зустрічаємо.

Він два рази написав велику докторську дисертацію. Перший раз він мав захищати дисертацію в 1997 році, але незадовго перед тим помер його керівник, покійний член-кореспондент Національної Академії Наук України Вільгельм Ілліч Фушич. Сталося так, що з деяких причин, дисертація Віктора не була тоді така кон'юнктурна, і він не міг її представити. Його відповіддю на це була друга дисертація: він почав наново дослідження для нової дисертації, яку він успішно захистив, і як наслідок, дістав заслужений ступень професора. Це все він зробив у тяжких обставинах, які ще продовжуються в Україні.

Останніми роками Віктор був завідувачем кафедри, а потім став проректором у Полтавському педагогічному університеті. Це також вимагало багато сил, бо він не покинув науку, але до останнього дня свого життя займався науковими дослідженнями.

Треба сказати, що Віктор би не міг це все досягнути без великої допомоги і підтримки його дружини Галини. Галина є сама математик, знає і розуміє добре те, чого така наукова праця потребує, і вона присвятила велику частину родинного життя та особистої енергії на цю підтримку.

Віктор Лагно жив занадто коротко, але ми будемо всі його довго пам'ятати.

Ю.В. Триус,
професор,
доктор педагогічних наук

**Друже мій, вітаю і прощай...
(спогади про Віктора Лагна)**

Знайомство

Наша перша зустріч з Віктором Лагном відбулася в вересні 1976 року, коли я перевівся з Усурійського державного педагогічного інституту на навчання до Полтавського державного педагогічного інституту імені В.Г. Короленка на фізико-математичний факультет.

На лекції з математичного аналізу, яку читав доцент Гур'єв М.Ф., на себе звернув мою увагу кучерявий хлопчина, який найчастіше відповідав на запитання викладача. Це був Віктор Лагно. На нашому курсі математиків з 75 студентів було всього 9 хлопців. Тому ми практично завжди трималися разом дружньою компанією. Віктор у той час уже став полтавчанином, і ми потайки йому заздрили, бо він жив у себе вдома, у затишній квартирі, де господарювала Валентина Василівна у злагоді з Іваном Дмитровичем. Ця родина мені одразу припала до душі, й коли було сумно, я частенько напрошувався у гості до Віктора, щоб скоштувати щось смачненьке від мами Валі (так я називав маму Віктора).

Мене завжди приваблювала його відкритість, що супроводжувалася приємною і неповторною Лагнівською усмішкою. І хоча характер у Віктора був непростий: він швидко спалахував, якщо щось було не по його, міг вколоти гострим слівцем, іноді ставився дещо зверхньо до оточуючих, мене все одно тягнуло до нього, як тягнуться одне до одного протилежності...

Народження дружби

Студентське життя – найщасливіша пора для молодої людини. Ми грали у футбол, баскетбол, волейбол, ходили в кіно (іноді під час занять), на танці, на мотобол, на концерти до ДК, співали і грали у ВІА «Щасливий четвер» фізмату, залицялися до дівчат, їздили в колгоспи, де збирали яблука, суницю, буряки, капусту. Ми влаштовували вечірки на «хаті» у Івана Ісаєнка або в гуртожитку № 3 в кімнаті № 411, де я мешкав разом з Володимиром Юрком, Сергієм Калініченком і Анатолієм Рибаким, після яких, іноді, доводилося відвідувати деканат для розмови із суворим, але справедливим Леонідом Феодосійовичем Баранніком. Саме це позанавчальне життя все більше зближало нас і звичайне хлопчаче спілкування поступово переходило у справжню чоловічу дружбу. Але швидко промайнули 2 роки навчання в інституті, молоді спеціалісти – учителі математики середньої школи за дипломом роз'їхалися за направленнями в різні куточки Полтавської області та за її межі. Я поїхав працювати до м. Кременчука, де жили мої батьки, а Віктор розпочав свою трудову діяльність у селі Супрунівка під Полтавою. Нам хотілося хоча б на трохи продовжити студентське життя, і після випускного вечора ми разом з однокурсниками Миколою Давиденком і Анатолієм Рибаким відправилися на байдарках у подорож до Ворсклі від Полтави до Лучків, де живописна і тиха річка впадає в могутній Дніпро. Це були незабутні дні наодинці з природою рідного краю, спілкування з друзями під пісні і розмови біля вогнища, з мозолями на долонях від весел, але студентське життя ніколи не повернеться і, здавалося, що наші дружні стосунки з часом охолонуть на відстані.

На щастя, доля нам посміхнулася...

Ми викладачі педагогічного інституту

Поки я служив у війську на Далекому сході, Віктора запросили працювати на кафедрі математичного аналізу спочатку лаборантом,

а потім — асистентом. Дізнавшись про це, я був радий за нього, оскільки робота в інституті відкривала Вікторові шлях до науки, бо він мав математичний талант, гострий і кмітливий розум. Усе це риси справжнього науковця і дослідника.

Після звільнення з лав Радянської армії в грудні 1980 року Литовченко Зінаїда Михайлівна, завідувач кафедри математичного аналізу, запросила мене теж працювати на кафедру асистентом. Це була для мене честь працювати з шанованими мною викладачами і особистостями доц. Баранником Л.Ф., доц. Баранником А.Ф., доц. Бурлаченком В.П., доц. Гур'євим М.В., доц. Руденком О.П., доц. Яворським Е.Б. та багатьма іншими. Але на цей раз доля не звела нас з Віктором у рідній Alma Mater, бо тоді вже він виконував свій громадянський обов'язок і служив у лавах Збройних сил. Разом з тим, ми були на відстані, один від одного, але через його батьків, які прихистила молодого асистента на певний час у себе в оселі на Артема 24, мешкав у його кімнаті, я ніби став його братом, отримуючи любов і турботу від мами Валі та Івана Дмитровича. За це я їм вдячний усе своє життя.

Ми з нетерпінням чекали на повернення Віктора додому, вже планували, як будемо працювати разом на кафедрі, співати у «Каліні» під керівництвом імпульсивного і талановитого Григорія Семеновича Левченка, але бажання досягти в житті чогось нового, дізнатися щось невідоме, зробити свої маленькі відкриття привело нас на шлях науки.

Шлях в науку і в науці...

У науці наші шляхи розійшлися одразу, бо я пішов стежинами математичної кібернетики, обчислювальної техніки, яка тільки входила в науку, освіту і повсякденне життя, а Віктор пішов стежинами, як кажуть, чистої математики.

Як це не дивно звучить, але сходження до вершин науки ми з Віктором розпочали зі сходження на Кримські гори, коли влітку

1983 року з невтомним Володимиром Бровком йшли у єдиній зв'язці від Бахчисараю до Судака з рюкзаками за спинами, йшли перевалами і водоспадами, хащами і печерами. Саме там, у горах, остаточно сформувалася наша дружба — справжня чоловіча дружба на все життя, як в пісні В.Висоцького: «если шел за тобой как в бой, на вершине стоял хмельной, значит, как на себя самого — положишь на него!».

*Лагно В.І., Триус Ю.В.
(Київ, 2005 р.)*

Наукові шляхи не були паралельними, бо вони таки перетиналися в галузі методики навчання математики та інформатики, спочатку в аспірантурі на кафедрі вищої математики, а пізніше — на кафедрі інформатики Київського державного педагогічно інституту імені О.М.Горького (нині Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова), а потім — на чисельних наукових семінарах і конференціях різного рівня.

Не можу не сказати про наше «змагання» як у сфері наукових досягнень, так і на адміністративних сходах у вищій освіті. Спочатку я утримував пальму першості, бо першим захистив кандидатську дисертацію з фізико-математичних наук, став доцентом, проректором університету, першим одружився, у мене першого народився син. Але потім Віктор перейшов у наступ, і мені прийшлося його наздоганяти, бо він першим захистив докторську з найпрестижніших фізико-математичних наук, став професором. І його приклад багато для мене значив. Цікавий факт: після захисту докторської дисертації в 2003 році Віктор приїздив до нас у гості до Черкас і привіз копію свого диплома доктора наук. Вручаючи її

мені, він сказав: «Друже! Повісь у себе в кабінеті, і нехай він тобі нагадає про те, чого ти повинен досягти!». За це я йому безмежно вдячний, бо так і сталося, оскільки його диплом на стіні був для мене, наче маяк, на який я плив у науковому морі і який допоміг мені досягти мети: через два роки захистив свою докторську дисертацію, а Віктор був не просто другом і порадником у цій справі, він був справжнім моїм науковим опонентом ...

Проф., д.п.н. Триус Ю.В, проф., к.ф.-м.н. Рамський Ю.С., проф., д.п.н., академік НАПН України Жалдак М.І., проф., д.ф.-м.н. Соловійов В.Н., проф., д.ф.-м.н. Лагно В.І. (після захисту докторської дисертації Ю.В. Триуса, 2005 р.)

«Давайте дружити дома ...»

Непересічна постать Віктора Лагна має в житті моєї родини величезне і вагоме місце. Він був свідком на моєму з Тетяною весіллі, його батьки Валентина Василівна та Іван Дмитрович, його дружина Галина і донечка Ірочка близькі і рідні для нас люди, за його веселу вдачу і щедрість любили мої сини Віталій і Олесь. Його дім був завжди для нас відкритим, як і для всіх його друзів, ми з радістю зустрічали його в себе вдома, самі з радістю їхали до Полтави, бо там був Віктор зі своєю родиною, з його і нашими друзями...

Тому з несподіваним уходом Віктора, ми втратили частинку наших сердець і нашої душі, в них прописалися назавжди скорбота і біль втрати близької і дорогої людини.

Прощай, друже, але знай — ти будеш з нами завжди...

С.В.Спічак,

*кандидат фізико–математичних наук,
співробітник відділу прикладних досліджень
Інституту математики НАН України*

Є люди, яких можна назвати основоположниками в найширшому сенсі слова. Саме вони закладають нові напрямки в науці, мистецтві, і, взагалі, будь-якої творчої діяльності. Така якість досить рідкісна. А якщо вона поєднується з високими людськими достоїнствами, то такі люди помітно виділяються і притягують до себе оточуючих, навіть якщо вони не працюють разом, і ніякої безпосередньої зацікавленості у спілкуванні з ними, здається, немає. Іноді хочеться просто «постояти поруч» з такою людиною.

Усе це сміливо можна сказати про Віктора, якого я взнав, навчаючись в аспірантурі Інституту математики НАН України. На той момент він уже працював в Полтавському педагогічному інституті. Віктор часто приїжджав до Києва до своїх друзів у нашому відділі, де він продовжував активно займатися наукою після аспірантури та захисту кандидатської дисертації. Тоді відділ очолював його (і мій) учитель, відомий математик Вільгельм Ілліч Фушич. Він і більшість людей нашого відділу сприймали його, як свого співробітника. Коли Віктор приходив до нас на семінари або просто для неформального спілкування, якось виникала невимушена атмосфера, з'являлися люди не тільки з нашого відділу, які його знали.

Те, що він став мені другом, була його ініціатива. Зараз я добре розумію, що мені дуже пощастило. Почалося все з обговорення наукових питань, і досить скоро ми стали спілкуватися більш тісно. Пізніше я часто почав їздити до

Полтави і завжди заходив до нього на роботу в педагогічний університет. Тоді він був завідувачем кафедри на фізико-математичному факультеті, а пізніше — проректором з наукової роботи. Було помітно, що колеги та студенти ставилися до нього не просто як до посадової особи, а сприймали Віктора як яскраву особистість. Досить часто до нього йшли за порадами з наукових питань (і необов'язково математики), навчального процесу, міжособистісним відносинам і навіть такими, які не стосувалися його компетенції.

Запам'ятався примітний випадок. У новорічну ніч до нього додому прийшли студенти з привітаннями. На мій погляд, це було яскраве свідчення того, що Віктора поважали не тільки за посаду.

Якось я був присутній на лекції з диференціальних рівнянь і отримав велике задоволення від того, як Віктор її проводив. На мій погляд, лекція була побудована досконало — виділені головні ідеї, поставлені потрібні питання аудиторії, і, коли це було потрібно, обстановка розряджалася за допомогою зваженого, а часом і гострого гумору. Як кажуть, він «не ліз за словом у кишеню», міг і влучно відповісти, якщо студент, колега і навіть його друг того заслуговували. Але, по-моєму, ніхто з них не ображався всерйоз, тому що відчували справедливість його зауважень, а головне щиро зацікавленість до співрозмовника.

З Віктором мені пощастило вирішувати математичні проблеми в області симетричного аналізу. Він поставив мені цікаві і важливі проблеми. Завдяки йому я засвоїв деякі важливі теоретико-алгебраїчні методи, які він розвинув у своїй докторській дисертації, що потім дуже знадобилося для подальшого розв'язання важливих і цікавих математичних проблем. З ним ми написали дві монографії, хоча головна заслуга в цьому, звичайно, його, як правило, ініціатива виходила від

Віктора, що було для нього характерно. Взагалі, він знаходив час, щоб спілкуватися і займатися наукою зі своїми друзями, які живуть не тільки в Україні.

І ось зовсім недавно, ще навесні, коли ми востаннє з ним побачилися, він висловив ще одну ідею стосовно неklasичних симетрій для еліптичних диференціальних рівнянь. Зараз, уже після того як Віктор пішов від нас, ці думки дали мені певний імпульс та ідеї для вивчення таких симетрій, їх узагальнень, тобто і зараз Віктор ніби керує моєю науковою роботою, з ним я подумки раджуся.

Хочеться закінчити тим, з чого і починав: Віктор був основоположником і заклав багато того, що буде потрібно всім, хто його знав. Вважаю, що досвід і щастя спілкування з людьми, яким був Віктор, складає найбільш цінну частину нашого життя. Це треба дуже цінувати, хоча повне усвідомлення того, з якими унікальними людьми ми спілкувалися і дружили, часто приходить пізніше.

О.А. Москаленко,
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри математики
ПНПУ імені В.Г. Короленка*

Про того, хто йшов поруч

Днями розставляла книги в шафі. Цей процес для мене завжди особливий: погляд ковзає між назвами та авторами, рука впорядковує томи за тематикою, а мозок у слайдовому режимі видобуває із надр пам'яті сюжети, героїв, події, що спонукали оселитися в шафі чергову паперову мешканку... Магія книжкового світу заворює: книги завжди обожнювала і досі віддаю перевагу “живій” друкованій літері, а випадкових книжок у нас практично немає.

Раптом піснею О. Градського “Оглянись, незнакомий прохожий ...” обізвався мобільний. Від несподіванки впустила додолу кілька книг. Відповівши на дзвінок, зібрала “втікачок”, уже намірилася поставити їх на полицю. Мимохіть відгорнула обкладинку на невеликому оливкового кольору виданні Леоніда Андрєєва “Оповідання, сатиричні п'єси, фейлетони” – надпис від руки: “Оксані в день ... того шістнадцятиріччя! Згадуй аспірантські роки! Галина, Віктор, 1988 р.”. Мов наживо зазвучав голос Віктора Івановича Лагна: “Прочитай, не пожалкуєш. Філософія і життя. Філософія життя. Потім поговоримо”. Боляче шпигнуло: “Уже НЕ поговоримо” ... Тоді я й справді “відкрила” для себе Л. Андрєєва, пізніше, принагідно, придбала й інші його твори.

“Згадуй аспірантські роки! ...” От ... згадую ...

До аспірантури знайомство з В. Лагно було побіжним: заміняв колись одну пару, знала, що є на фізмати такий молодий

викладач. У Києві зустрілися випадково: їхали в одному трамваї (чи Київ малий, чи світ тісний), розговорилися (земляки ж-бо, з Полтавщини). Зразу сказав: “Будемо на “ти”, бо тепер ми – колеги”. І всі подальші спілкування – легко, дружньо, комфортно, невимушено.

... Мов учора ... Аспірантська вечірня кава в гуртожитку (жив поверхом вище) – Іванович із гітарою, з жартами, з бадьорим оптимізмом ... Їх – із Галиною – студентсько-аспірантське весілля ... Захист дисертації ... “Как молоды мы были, как искренно любили, как верили в себя ...”

Згадуй ... Раніше згадували гуртом, бо в аспірантурі були в один час: і я, і мій чоловік, і Валентин Олександрович Марченко (мій однокласник), і Віктор Іванович ... Він любив у колі друзів згадувати молодість, особливо аспірантські роки, із теплотою в голосі починав: “А пам’ятаєте? ...”, потім із філософським гумором резюмував: “Первый тайм мы уже отыграли, но ...” і відразу же загорявся: “Ми повинні разом написати книгу з математики для школярів ..., треба зробити статтю ..., ми ж разом, а це – сила”.

Віктор Іванович дуже любив книги. Завжди був апологетом думки, що книга – чудовий подарунок, і – дарував книги: і дорослим, і дітям.

Будучи хрещеним батьком нашого сина, на дні народження, на свята із шармом “книжкового доки” робив Саші чудові книжкові сюрпризи, у розмові заохочував дитину до читання: вдумливого, з насолодою, зі смаком до стилю твору, до поліграфії, узагалі – з шанною до її Величності Книги. Переконана, Віктор Іванович також посприяв тому, що один із кращих магазинів для нашого сина – це книгарня.

Віктор Іванович по-особливому ставився до дітей. З яким захопленням і ніжним трепетом він завжди розповідав про свою

доньку: і коли вона була маленькою, і коли дорослішала. Тепло, по-батьківськи Віктор Іванович спілкувався і з нашим сином, радів завжди його успіхам, щось радив, на чомусь наголошував, у чомусь переконував. І завжди підкреслював, що діти – це незбагненне чудо, і спілкування з ними – неабияке людське щастя, можливість доторкнутися душею до чистого джерельця любові, допитливості, довіри, щирості.

... Для нас уже стало традицією: кожного 1 січня впродовж півтора десятка років Віктор Іванович з дружиною заходив на гостини. Затишні розмови, потім прогулянка вечірньою Полтавою до міської ялинки, бенгальські вогники із Сашею (син завжди чекав цього дійства, а в дяді Віті й у самого щиро, подитячому, сяяли очі), цукерки, гаряча кава ... Тепер свято Нового року серед ялинкових гірлянд викресуватиме нам ще й феєрверки спогадів, а каві додаватиметься гіркоти ...

... Життя людське складається з багатьох речей. І далеко не останню роль у ньому відіграють ті, хто поряд живе, працює. Віктор Іванович для нас був Тим, Хто завжди йшов поруч. І його передчасний відхід до іншого виміру не просто став приголомшеною несподіванкою. Частинку кожного він забрав із собою, залишивши по собі слід у наших думках, серцях, у споминах, що висвічують із пам'яті яскраві миті нашого життя: “Ничто на земле не проходить бесследно ...”

Т.М.Барболіна,

*кандидат фізико-математичних наук,
доцент кафедри математичного аналізу та
інформатики
ПНПУ імені В.Г. Короленка*

Як відомо, психологічний клімат у колективі значною мірою залежить від особистості керівника. Завдяки зусиллям В.І. Лагна на кафедрі математичного аналізу та інформатики склалися стосунки, в основі яких лежить взаємна повага, готовність до діалогу, спільного вирішення поставлених задач.

Віктор Іванович був у багатьох відношеннях прикладом, який варто наслідувати. У першу чергу, це стосується його наукових здобутків. Доктор фізико-математичних наук, який публікувався у провідних українських і закордонних журналах, підтримував наукові зв'язки з іноземними вченими, він цінував визначні наукові досягнення і спонукав підлеглих до наукової роботи тільки в такому напрямку.

Мудрість керівника виявлялася і в тому, що Віктор Іванович умів заохочувати, спонукати до професійного зростання, підтримував у добрих починаннях. Він умів приймати рішення і не боявся брати на себе відповідальність, відстоював інтереси як кафедри загалом, так і окремих працівників, уболівав за долю молодих асистентів, за їхнє майбутнє в науці, допомагав зробити перші кроки, щиро радів успішним захистам дисертацій. За час його керівництва кафедрою та за безпосередньої участі вісім викладачів вступили до аспірантури (як Полтавського педуніверситету, так і інших навчальних закладів України), шестеро — успішно захистили кандидатські дисертації.

Як справжній керівник, В.І. Лагно відчував відповідальність за людей, використовував усі можливості, аби продемонструвати здобутки викладачів.

Професор В.І. Лагно високо цінував професіоналізм, був вимогливим як до себе, так і до підлеглих, до його думки завжди прислухалися. Водночас він уболівав за кожного члена кафедри, завжди підтримував у складний момент, був готовий допомогти і словом, і ділом, підставити своє міцне мужнє плече у скрутній ситуації. Міг дати пораду не лише професійну, але й життєву. Міг по-батьківськи посварити молодь за зовнішній вигляд або дати жартівливу пораду щодо налаштування сімейних стосунків.

Яскрава особистість, він був не лише висококваліфікованим викладачем, талановитим науковцем, але й цікавим співрозмовником, знавцем у найрізноманітніших галузях.

Висока порядність, допитливий розум та інтелігентність, щирість і відвертість, енергійність і сумлінна праця – це Віктор Іванович. Справжня Людина та Учитель. На мій погляд, у нього була одна видатна якість — людяність, а решта – похідні від неї. Звідси і батьківське ставлення до підлеглих та учнів, і щирість у дружбі.

Сьогодні нам так не вистачає його критичних зауважень, полум'яних вітань, теплих, часом із добрим гумором, побажань, його доброзичливої «сонячної» усмішки.

Напевно, що людина живе стільки, скільки живуть спогади про неї, її добрі справи, життєві здобутки. Упевнено можна сказати, що Віктор Іванович Лагно своїм життєвим прикладом, людськими та професійними якостями, науковими надбаннями ще довго житиме в серцях багатьох людей, буде згадуватися як талановитий та працьовитий математик, добрий друг та колега, який залишив у кожному з нас часточку свого серця.

О.П.Руденко,

*доктор фізико-математичних наук,
академик АН вищої школи України,
завідувач кафедри фізики
ПНПУ імені В.Г. Короленка*

Моє знайомство зі здібним студентом Віктором Лагном відбулося в 1976 році на практичних заняттях з фізики в групі М-31.

Як відомо, з короткої біографії В. І. Лагна, він із відзнакою закінчив Глобинську середню школу № 1 Глобинського району Полтавської області. Значний вплив на розвиток математичних здібностей мав учитель математики. Отже, після закінчення середньої школи Віктор Лагно вступає в Полтавський педагогічний інститут імені В.Г. Короленка на фізико-математичний факультет, де протягом всіх років навчання вчиться на „відмінно”. У 1978 році Віктор Іванович викладає математику в Супрунівській середній школі Полтавського району, а з 1980 року переходить працювати в рідний інститут на кафедру математичного аналізу. З 1980 по 1982 рік проходить службу в лавах Радянської Армії.

У 1985 році вступає до аспірантуру Київського державного педагогічного інституту і в 1988 році успішно захищає дисертацію на тему „Підгрупова структура груп Пуанкаре $P(2, 3)$ і симетрична редукція хвильових рівнянь”.

Закінчивши аспірантуру, продовжує викладати вищу математику на фізико-математичному факультеті Полтавського педінституту та друкує низку наукових праць, готуючись до вступу в докторантуру.

У 1994 році вступає в докторантуру Інституту математики НАН України і в 2003 році захищає докторську дисертацію. В 2004

році йому було присвоєно звання професора фізико-математичних наук.

Наукові досягнення Віктора Лагна стосуються проблем групового аналізу диференціальних рівнянь. Значну частину його друкованих праць складають статті, монографії, підручники та методичні посібники, зокрема: двох монографій і шести навчальних посібників (один із грифом МОН України).

Його книга „Тести з математики 5-11 класи” (2008 р.) у співавторстві з викладачами фізико-математичного факультету, що була надрукована в 2009 році, користувалася і користується великою популярністю серед учителів і учнів шкіл.

Віктор Лагно був надзвичайно ерудованою людиною, відомим і працьовитим ученим, педагогом з великої букви. Радувала його непереможна любов до рідної мови та культури. Мав можливість завжди виправити мовну культуру студентів і співробітників. Приємно наголосити на тому, що професор математики говорить рідною мовою і знає українську літературу.

Та й не тільки говорив рідною мовою, а ще й дуже любив співати українських пісень та брав активну участь у хоровому колективі інституту „Калина”.

Судилося цьому чоловікові залишити добрий слід у серцях людей, з якими спілкувався, у студентів, учителів і колег. Гадаю, що він був щасливий, і підтвердженням цього була велика любов до своїх батьків, дружини і доньки Ірини. Які великі хвилювання пережив, коли дочка вступала до вищого навчального закладу, як зворушливо зустрічав свою дружину з роботи.

І, справді, працював він і жив для всіх, не жаліючи себе. Добрий слід залишив на Землі. Сотні його випускників сіють родючі зерна науки, яка полонила його на все життя.

О.П. Губачов,
*кандидат фізико-математичних наук,
доцент ПНПУ імені В.Г. Короленка*

Видатний математик і друг

Я розпочав свою трудову діяльність у Полтавському педагогічному інституті на кафедрі математичного аналізу в 1978 році опісля завершення навчання в аспірантурі механіко-математичного факультету Московського університету (і тоді ще не міг познайомитися з Віктором Лагно, бо, як виявляється, саме в цей рік він завершив навчання на фізико-математичному факультеті і приступив до нелегкої вчительської праці).

*Лагно В.І.,
Іванко В.В.,
Соляник Л.І.
1982 р.*

Познайомилися ми пізніше в 1980 році, коли молодий лаборант (з чорними бровами, з величезною шапкою густого, непокірного волосся) відгукнувся на запрошення нашої завідувачки кафедри, Литовченко Зінаїди Михайлівни і перейшов працювати в інститут. Пригадується, що в той час на кафедрі була значна група зовсім молодих викладачів, які тільки-тільки завершили своє

студентське навчання: Фастівець Сергій, Бандуріна Ольга, Богданов Семен, Федунук Борис. Особливо багато майже анекдотів ходило про Семена, який для підробітку спочатку брався за виконання контрольних робіт з будь-якого предмета, а потім при зустрічі з іншими викладачами починав розпитувати, а чи не знають вони, що і як треба в тій роботі виконати та зробити. Ось в таку веселу, молоду компанію і влився новий лаборант! Та вже в той же самий рік армія покликала його до своїх лав.

Опісля завершення армійських років він повернувся на кафедру, де ми спільно працювали, виконували різні завдання, що і заклало фундамент багаторічної нашої дружби та приятелювання. Згадується збір ректором усіх викладачів-чоловіків, де ректор Зязюн Іван Андрійович представив Левченка Григорія Семеновича як керівника загальноінститутського хору і сказав, що зараз він буде проводити відбір до хору «Калина». Той відбір (сучасне слово «кастинг») я не пройшов, і багатенько було таких, як і я, тому спересердя Левченко потім привселюдно і запитав ректора, де це він таких нетямущих викладачів поназбирав! Ті ж, хто відбір пройшов, отримали і додаткове навантаження, бо двічі на тиждень проходили репетиції хору, і сам ректор був помічником і стежив за відвідуванням тих репетицій. Віктор Іванович усе-таки в хор потрапив! І ось і проведення занять, і підготовка до них, і репетиції, і виступи хору, і сімейні обов'язки... Де тільки часу брати на оце все? Одне пояснення і чарівне слово «молодість»!

Згадується і дружба родинами. Один час і Віктор Іванович зі своєю дружиною Галиною Олексіївною, і я з дружиною Ольгою Губачовою (Бандуріною) працювали на кафедрі, що ще додало міцності нашим стосункам і взаємній приязні. Іноді, на особливі свята, ми зустрічалися родинами, і тоді неодмінно були пісні, починаючи з Івана Дмитровича, батька Віті, самого Віктора Івановича, для якого виступи в хорі не пройшли даремно, та всіх нас

присутніх, які, правда, могли тільки підспівувати. Для Віті, Віктора Івановича, дружина Галя, дочка Ірина, батьки, були беззаперечними авторитетами в житті, він їх любив, піклувався завжди про них, не знаходив собі місця, якщо хтось з них хворів.

Українська пісня для душі (осінь 2002)

Праця в університеті вимагає виконання наукової роботи, ось чому в нас, з Віктором Івановичем, утворився науковий тандем. Ми обидва мали математичну освіту, але здобутки Віктора Івановича в цій галузі, якість та кількість його наукових праць, зробили його лідером у нашому тандемі. А ось моя зацікавленість та обізнаність у комп'ютерних науках, інформатиці, визнавалася ним. Причому, хочу відзначити, що Віктор Іванович ніколи не цурався показати, що десь, у якомусь питанні, він ще має недостатню обізнаність, а просто своїми питаннями досягав якщо не повного володіння предметом, то, принаймні, суттєвого поліпшення свого знання.

Ми разом, у співавторстві, брали участь у різних наукових конференціях. Так, закарбувалася в пам'яті конференція у Львові, що була присвячена українізації комп'ютерів, бо утворення та утвердження нової незалежної України не могло обійтися без вирішення проблеми, яким чином буде в комп'ютерній галузі відтворюватися українська абетка. Запам'яталися виступ і відповіді на запитання присутніх у актовій залі Львівської політехніки, що зберіглася неушкодженою з барокових часів, несла всю велич та красу справжнього палацу.

Пізніше, коли став проректором з наукової роботи Полтавського національного педагогічного університету, Віктор Іванович на засіданнях нашої кафедри математичного аналізу та інформатики постійно приділяв особливу увагу до питань, як молодий викладач працює над науковою тематикою, що йому заважає, як йому допомогти із знаходженням наукового керівника та наукової школи. Ось, мабуть, чому наша кафедра на факультеті та в університеті має одні з найкращих показників та результатів стосовно кількості викладачів, що захистили дисертацію, кандидатську або докторську. А ще існує чималий склад тих, хто при Вікторові Івановичу почав навчатися в аспірантурі, докторантурі, і на повернення яких з нетерпінням чекає тепер наш університет.

Я залишуся вдячним на все життя Вікторові Івановичу і за його згоду стати науковим керівником роботи в Малій академії наук мого старшого сина, Андрія. Керівник, опісля обговорення, в якій саме царині математики хотів би працювати школяр, сформулював тему, поприносив багато книжок зі своєї чималої математичної бібліотеки, проводив консультації, що і призвело до того, що Андрій посів перше місце на Всеукраїнському етапі конкурсу МАН. Мені приємно згадати, що пізніше, спересердя опісля бесід з «лінуватенькими» студентами, Віктор Іванович згадував і наводив, як приклад, Андрія, якому досить було сформулювати завдання, а той вже робив далі все сам до остаточного затвердження керівником. Пізніше ця робота Губачова Андрія під керівництвом В.І. Лагна була опублікована у збірнику науково-методичних матеріалів, яка подавалася як приклад змістового наповнення та оформлення наукової роботи учасника Малої академії наук.

Ось які спогади про мого друга, Віктора Івановича Лагна. Як його не вистачає нам усім зараз, його сім'ї, кафедрі та всьому фізико-математичному факультету (зараз виникають проблеми з магістратурою з математики, бо з його смертю на факультеті не вистачає такого фахівця та просто доктора фізико-математичних наук), усьому університетові...

О.С.Мельниченко,
професор ПНПУ імені В.Г. Короленка,
кандидат фізико-математичних наук

З В.І. Лагно я познайомився після його повернення з аспірантури (1988 рік). Як завідувач кафедри математичного аналізу, я уважно спостерігав за молодим кандидатом фізико-математичних наук, яких на кафедрі було не так багато. Серед інших викладачів кафедри він виділявся серйозною принциповістю до студентів. Отримати відмінну оцінку у В.І. Лагна було не дуже просто, але, якщо студент був дійсно підготовлений на «відмінно», така ж оцінка переносилася в залікову книжку. Заняття проводилися на високому організаційно-методично-науковому рівні (відчувалася математична школа Київського інституту математики).

У подальшому, коли В.І. Лагно очолив кафедру математичного аналізу та інформатики, така ж принциповість перенеслася на викладачів кафедри без винятку. Тому його, як завідувача кафедри, а потім ще й проректора з наукової роботи, наші викладачі дуже поважали. На кафедрі був створений мікроклімат найвищої якості. Як завідувач кафедри в минулому, я завжди підтримував В.І. Лагна, і хоча, між нами не було дружніх стосунків, але завжди була довіра і взаємоповага. За час його завідування на кафедрі прийшли не тільки молоді викладачі, яких він постійно підтримував, але й кандидати фізико-математичних наук. На кафедрі ніхто не міг позмагатися з ним у серйозних математичних публікаціях всеукраїнського або міжнародного рівня.

І.В. Сєдакова,
заваспірантурою Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Доктор фізико-математичних наук, професор, мудрий, вимогливий керівник, добрий і чуйний товариш Віктор Іванович Лагно – Людина з великої букви. Про нього важко говорити або писати в минулому часі. Він з нами і зараз зі своїми ідеями, своїми думками та переконаннями.

Видатного науковця, чудового викладача в 2005 році призначили проректором з наукової роботи. Він почав керувати і відділом аспірантури та докторантури. На посаді проректора вчений проявив себе талановитим новатором, організатором науково-дослідницької роботи в університеті, відрізнявся невтомною працездатністю, творив добро людям.

У травні цього року на День науки Віктор Іванович виступив з доповіддю, у якій висвітлив досягнення університету в науковій діяльності, звернув увагу на недоліки в роботі та окреслив перспективу на подальшу наукову працю. Після свого виступу він надав можливість усім присутнім послухати життєствердуювальну класичну музику, бо і сам любив не тільки математику та наукову працю, а й мистецтво, музику.

Його новаторські ідеї допомагають і в науковій роботі аспірантам та докторантам, і у втіленні нових методів роботи з ними. Багато було в нього зустрічей з молодими науковцями, на останній із яких він зустрівся з докторантами університету. Звичайний їхній звіт переріс у дружню співбесіду мудрого наставника зі своїми учнями, яким він радив, обіцяв підтримку, надихав на наукову працю. Великою заслугою Віктора Івановича є те, що він створив умови для творчої праці і в кожному співробітникові розкрив наявний потенціал.

Спасибі Богу, що життя дало мені можливість працювати під керівництвом талановитого вченого.

З. В. Резніченко,

кандидат педагогічних наук,

доцент, докторант,

голова ради молодих учених

ПНПУ імені В.Г. Короленка

Раптово пішов з життя Віктор Іванович Лагно – відомий учений, харизматичний керівник, щира, відкрита, чесна та принципова людина.

Молоді вчені щиро захоплювалися і поважали Віктора Івановича не лише за активне сприяння науковій роботі, власноруч здійснюваний пошук грантів, конкурсів, проектів, наукових стажувань та ін. Його присутність на засіданнях ради молодих учених завжди була винятковою подією – влучні вислови запам'яталися надовго і стали університетськими афоризмами. Життєрадісність та підтримка Віктора Івановича неодноразово допомагали багатьом із нас з посмішкою ставитися до життєвих негараздів.

Віктор Іванович був ученим надзвичайно високого науково-педагогічного рівня, мав безсумнівним авторитет, але ніколи не демонстрував цього навмисно; не зважаючи на велику завантаженість адміністративною роботою, знаходив час на живе спілкування з кожним з нас.

Українська наука в його особі втратила видатного математика з світовим ім'ям. Також виключно важливу роль у науковому становленні і розвитку молодих учених Полтавського національного педагогічного університету відіграв Віктор Іванович. Без його щирого, людяного й батьківського піклування багатьом з нас навряд чи вдалося б досягнути тих життєвих успіхів, які ми наразі маємо.

Для нас, його учнів – студентів і аспірантів, докторантів – професор В.І. Лагно назавжди залишається тим мудрим Учителем, який відкривав шлях до пізнання законів світу, допомагав досягнути всі тонкощі служіння Науці.

Сергей и Надежда Богунovy,
випускники ПГПИ ім. В.Г. Короленко
1977 и 1979 годов
(физико-математический факультет)

*Ти на світі прожив, наче спалах зорі на світанні.
Наче крапля роси, наче крик журавля, – тільки мить.
І не вірив ніхто, що до тебе прийде день останній
І в жертвним вогні твоє серце на попіл згорить.*

*Ти ж так щедро кохав, ти ж так вірив у зорі і очі
І душею своєю ти всіх, як умів, причащав,
Але видно Господь тобі інше життя напрозорив,
І до себе забрав і про це ні в кого не спитав...*

Виктор Иванович, для нас просто Витя, потому, что нас связывает более чем 30–летняя дружба...

Витя, ты – наша молодость. Ты особенно душевно близок нам. Мы всегда ощущали твоё притягательное обаяние, многому научились у тебя и бесконечно благодарны тебе за это.

Большая часть твоей жизни прошла на наших глазах. Учёба в институте (теперь университет, проректором которого ты стал). Диплом с отличием. Мы получали «красные» дипломы вместе, в Полтаве на площади Ленина. Было так торжественно! Вся жизнь была тогда для нас светлой и безоблачной. Затем твоё поступление и учеба в аспирантуре, защита кандидатской диссертации. Создание семьи с Галочкой, которую на первые смотрины ты привел именно к нам. Рождение любимой доченьки Ирочки. Ты по-настоящему любил своих Галочку и Ирину (уверены, что самые лучшие твои черты передались ей). Потом – работа в институте, докторантура, блестящая защита докторской диссертации. И, как подведение некоторых жизненных итогов, 50-летний Юбилей...

Всё это время мы были вместе. Не важно, были ли мы рядом или на расстоянии друг от друга. Так сложилось, что на нашу дружбу не влияло твоё продвижение по служебной лестнице. В наших сердцах ты всегда был и будешь истинным прирождённым интеллигентом, талантливым учёным, исключительно светлым и порядочным человеком.

С одной стороны – учёный, человек с необычайно огромным багажом математических знаний. С другой – доступный, простой в отношениях. Человек, с которым просто приятно общаться на различные темы. Ты всегда был открыт для идей. Никогда не оставался равнодушным к нашим проблемам. Ненавязчиво, искренне, с душевной теплотой помогал советом, поддерживал, находил нужные слова одобрения. Не было случая, чтобы ты не выслушал, не поделился своим видением решения вопроса.

И на самом главном твоём Юбилее не было никакого намека на официоз (статус, звания, награды...). Собрались твои друзья – здесь все равны, для тебя и для них самая большая ценность – общение («не за огонь люблю костер – за тесный круг друзей»). Недаром твои любимые песни – «Вальс Бостон», «Заходите к нам на огонек», «Мои года – моё богатство» и другие звучат в твоём и твоих друзей исполнении. Потрясающая своей душевностью атмосфера – общаются друзья, единомышленники, которые искренне уважают и любят тебя... Поет и твой отец: — «В поле звенит пшеница золотая...». Она должна была звенеть для тебя еще много, много лет..., не судилось...

А мы уже задумывали как отпразднуем твои 55...

Говорят, что настоящий человек тот, кто посадил дерево, вырастил дитя. Думаем, ты посадил ни одно дерево, но главное – взрастил ни одно поколение учеников.

Жизнь заставляла тебя идти на компромиссы, но душа твоя всегда оставалась честной и чистой. Ты всем сердцем переживал за свой университет и свою страну – Украину.

Как нам тебя не хватает... Встреч с тобой, задушевных бесед, телефонных звонков.

Невыразимо больно, что пришёл в жизни такой момент, когда мы понимаем, что больше никогда не увидимся с тобой, не услышим твоего голоса.

Но мы благодарны судьбе за то, что она подарила шанс иметь другом такого прекрасного человека. Как часто нам за работой, повседневной суетой не хватает времени сказать друг другу добрые слова.

Витя! Мы говорим тебе огромное спасибо за теплоту общения, человечность, возможность возвращаться в молодость, за то, что ты не позволяешь затеряться ручейкам радости жизни.

Мы благодарим тебя за то, что ты у нас, у всех есть. Ты всегда рядом.

Ты завершил свой жизненный путь. Безгранично жаль! Невыразимо.

Забыть тебя нельзя, и бесконечно жаль, что слова: «тем более вернуть» – тоже о тебе...

Всё, что имеет начало, имеет и конец. Это – истина. Не знаем, чего в ней больше любви, боли, грусти. Видимо, каждый выбирает своё.

*Твои «москальки» — Сергей и Надежда Богуновы,
выпускники ПГПИ им. В.Г. Короленко 1977 и 1979
годов (физико–математический факультет)*

Ю. С. Матвієнко,
учитель гімназії №9

Вивчення математичних дисциплін в університеті завжди супроводжується такими прізвищами, як Остроградський, Декарт, Паскаль, Ньютон, Лейбніц, Ейлер, Гаус та багато-багато іншими. Але хто вони для нас – пересічних студентів? Портрети на стінах?... Генії, що дали назву математичним законам та формулам?... Насправді, вивчення такої фундаментальної науки як математика для нас протягом 5 років була пов'язана з ім'ям людини, образ якої був живим уособленням математичного аналізу, математичної фізики, комплексного аналізу та ін. Я маю на увазі прекрасного вченого-педагога, професора, доктора фізико-математичних наук, завідувача кафедри математичного аналізу та інформатики і просто прекрасної людини Лагна Віктора Івановича.

Під маскою суворого викладача, вимогливого, але справедливого керівника ховалася добра та щира людина. Колеги його поважали, студенти його боялися, але в той же час сильно любили.

Прекрасно згадується перше наше знайомство, коли двері 314 аудиторії відкрив невисокого зросту чоловік, який з першої хвилини дав зрозуміти нам, хто «в домі господар». Кожна пара супроводжувалася тремтінням ніг, але як тільки вона закінчувалася, ми чекали початку нової. Ви скажете парадокс, але саме так і було, адже всі пари Віктора Івановича не схожі одна на одну. Щозаняття він придумував для нас щось новеньке: нові жарти, нові «випробування», нові запитання, нові відповіді.

Крім пар, згадується багато цікавих моментів, пов'язаних з Віктором Івановичем, це й екзамен з комплексного аналізу, який збігся з моїм днем народження, і конкурс «Педагог року», де він здобув перемогу в номінації «Бабай року», і всі засідання вченої ради, студентського наукового товариства та й просто випадкові зустрічі в коридорах університету.

Для нас, Віктор Іванович, – це невід'ємна частина студентського життя на фізико-математичному факультеті. Я вважаю, що ми, щасливчики, адже всі п'ять років навчання на факультеті з нами був Віктор Іванович, але в той же час у кожного із нас буде жити в пам'яті той день, коли заходячи в рідний університет, ти побачив фотографію улюбленого викладача в чорній рамці.

Ми завжди будемо згадувати Віктора Івановича з посмішкою на обличчі, з теплом у серці, але з сумом в очах...

**Перелік друкованих праць завідувача кафедри
математичного аналізу та інформатики, професора
Лагна Віктора Івановича**

1985

1. **Подалгебры алгебры Пуанкаре $AP(2,2)$** / В. И. Лагно // Теоретико–групповые исследования уравнений математической физики / Институт математики АН УССР. – К., 1985. – С. 96–107.
2. **Подалгебры обобщенной алгебры Пуанкаре $AP(2,n)$** / Л. Ф. Баранник, В. И. Лагно, В. И. Фущич. – К., 1985. – 52 с. – (Препр./ Ин-т математики Ан УССР ; 85.89).

1987

3. **О непрерывных подгруппах обобщенной группы Пуанкаре $P(2,3)$ и их инвариантах** / В. И. Лагно // Симметрия и решения нелинейных уравнений математической физики : сб. науч. тр. / Институт математики АН УССР. – К., 1987. – С. 84–89.
4. **О подалгебрах обобщенной алгебры Пуанкаре $AP(2,3)$** / В. И. Лагно // Тезисы сообщений XIX Всесоюзной алгебраической конференции. – Л., 1987. – Ч. I. – С. 155.
5. **Операторы Казимира подалгебр алгебры Пуанкаре $AP(2,2)$** / В. И. Лагно // Асимптотические методы решения дифференциальных и интегро-дифференциальных уравнений / Киев. гос. пед. ин-т. – К., 1987. – С. 55–62.

1988

6. **Абелевы подалгебры алгебры Пуанкаре $AP(2,2)$ и разделение переменных в пространстве Минковского $M(2,2)$** / В. И. Лагно // Симметричный анализ и решения уравнений мат. физики / Институт математики АН УССР. – К., 1988. – С. 16–19.
7. **Подалгебры алгебры Пуанкаре $AP(2,3)$ и симметричная редукция нелинейного ультрагиперболического уравнения Даламбера** / Л. Ф. Баранник, В. И. Лагно, В. И. Фущич

// Украинский математический журнал. – 1988. – Т. 40, № 4 . – С. 411–416.

1989

8. **Непрерывные подгруппы расширенной группы Пуанкаре $\tilde{P}(2,2)$** / В. И. Лагно, Ю. Д. Москаленко // Методы исследований алгебраических и топологических структур / Киев. гос. пед. ин-т. – К., 1989. – С. 69–78.
9. **О точных решениях полилинейной системы уравнений Даламбера–эйконала** / В. И. Лагно // Труды научной конференции молодых ученых Института математики АН УССР, (Киев, 15–17 июл. 1988 г.). – К., 1989. – С. 31–36. – (Деп. В ВИНТИ 20.01.89, № 487 – В 89).
10. **Однопараметрические подгруппы обобщенной группы Пуанкаре $P(2, n)$ и их инварианты** / Л. Ф. Баранник, В. И. Лагно // Украинский математический журнал. – 1989. – Т. 41, № 9. – С. 1169–1172.
11. **Подалгебры алгебры Пуанкаре $AP(2,3)$ и симметричная редукция нелинейного ультрагиперболического уравнения Даламбера. II** / Л. Ф. Баранник, В. И. Лагно, В. И. Фулич // Украинский математический журнал. – 1989. – Т. 41, № 5. – С. 579–584.
12. **Тройки коммутирующих нелокальных операторов симметрии восьмикомпонентного уравнения Дирака** / В. И. Лагно // Симметрия и решения уравнений математической физики / Институт математики АН УССР. – К., 1989. – С. 31–35.

1990

13. **О точных решениях нелинейного уравнения Даламбера, содержащих произвольные функции** / Р. З. Жданов, В. И. Лагно // Теоретико-алгебраический анализ уравнений математической физики / Институт математики АН УССР. – К., 1990. – С. 34–39.

14. **Пуанкаре – інваріантні анзаци для поля Максвелла** / Р. З. Жданов, В. Ф. Смалій, В. І. Лагно // Доповіді АН УРСР. – 1990. – № 4. – С. 5–7.
15. **Эстетический аспект мотивационно–потребностной деятельности учителя математики** / В. И. Лагно, В. А. Ржеко, И. В. Севрюк // Формирование нравственной и эстетической культуры учащейся молодежи в условиях обновления социализма : тезисы докл. облас. науч.-практ. конф. – Полтава, 1990. – С. 125–127.

1991

16. **Компьютеризация лекционного курса по математическому анализу** / А. П. Губачев, В. И. Лагно // Интенсификация учебного процесса на основе компьютерной технологии обучения : материалы науч.-метод. конф., (Полтава, 5–7 февр. 1991 г.) / Полтав. гос. пед. ин-т им. В. Г. Короленка. – Полтава, 1991. – С. 78–81.
17. **Сучасність та ідеї М. В. Остроградського про організацію математичної освіти** / О. П. Губачов, В. І. Лагно // Життєвість науково-педагогічних поглядів академіка М. В. Остроградського / Полтав. держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 1991. – С. 10–13.
18. **Україномовна комп'ютерна навчальна програма з математичного аналізу** / О. П. Губачов, В. І. Лагно // Проблеми українізації комп'ютерів : тези доп. конф. – Л., 1991. – С. 21–22.
19. **Україномовні комп'ютерні навчальні системи з математики** / О. П. Губачов, В. І. Лагно // Мова в системі початкового навчання : тези республік. наук.-практ. конф., (Полтава, 12–14 лист. 1991 р.). – Полтава, 1991. – С. 58–60.

1992

20. **Комп'ютерна підтримка викладання математичних дисциплін в школі** / О. П. Губачов, В. І. Лагно // Значимість принципів Я. А. Коменського для творчого вивчення математики : наук.-метод. розробка для вчителів та студентів

- / Полтав. держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 1992. – С. 67–71.
21. **Комп'ютерне зберігання і відображення теоретичного матеріалу з математичного аналізу** / О. П. Губачов, В. І. Лагно // Використання сучасної інформаційної технології в навчальному процесі : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – К., 1992. – С. 128–132.
22. **Перетворення файлів даних** / О. П. Губачов, В. І. Лагно // Проблеми українізації комп'ютерів : тези доп. II міжнар. конф. – Л., 1992. – С. 25–26.
23. **Про матричні методи розв'язування систем диференціальних рівнянь першого порядку** : методичні рекомендації для студентів фіз.-мат. фак-тів / В. І. Лагно. – Полтава, 1992. – 12 с.
24. **Решение математических задач в системе "Turbo Pascal"** : методические рекомендации для студентов / А. П. Губачев, В. И. Лагно ; Полтав. гос. пед. ин-т им. В. Г. Короленка. – Полтава, 1992. – 20 с.
25. **Classification of commuting symmetry operators of the Levi-Leblond equations** / R. Z. Zhdanov, V. I. Lagno // Symmetry Analysis of equations of mathematical physics / Інститут математики АН України. – К., 1992. – С. 35–40.
26. **Invariant solutions of eiconal equation simulating process of corrosion** / V. O. Bondar, V. I. Lagno, N. I. Serov // Доповіді АН УРСР. – 1992. – № 5. – С. 24–27.

1993

27. **Про відокремлення змінних для багатовимірних хвильових рівнянь** / О. П. Губачов, В. І. Лагно, Г. О. Лагно // Макаренківські читання / Полтав. держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 1993. – С. 97–98.
28. **Invariants of one-parameter subgroups of the conformal group $C(1,n)$** / W. I. Fushchich, L. F. Barannik, V. I. Lagno // Доповіді АН України. – 1993. – № 3. – С. 45–48.

29. **On nonlinear representation of the conformal algebra AC (2,2)** / W. I. Fushchich, V. I. Lagno, R. Z. Zhdanov // *Доповіді АН України*. – 1993. – № 9. – С. 44–47.
30. **On separability criteria for a time-invariant Fokker–Plank equation** / R. Z. Zhdanov, V. I. Lagno // *Доповіді АН України*. – 1993. – № 2. – С. 18–21.

1994

31. **Про нові точні розв'язки рівнянь Янга–Міллса** / Р. З. Жданов, В. І. Лагно // *Доповіді АН України*. – 1994. – № 8. – С. 26–31.
32. **On linear and non-linear representations of the generalized Poincaré groups in the class of Lie vector fields** / W. Fushchich, L. Barannik, V. Lagno // *J. Nonlinear Math. Phys.* – 1994. – V. 1, № 3. – P. 295–308.

1995

33. **Практикум з методів математичної фізики. I. Векторний аналіз** / В. І. Лагно, В. О. Марченко, В. Ф. Смалій ; Полтав. держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 1995. – 24 с.
34. **Практикум з методів математичної фізики. II. Рівняння математичної фізики** / В. І. Лагно, В. О. Марченко, В. Ф. Смалій ; Полтав. держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 1995. – 28 с.
35. **Пуанкаре – інваріантна редукція самодуального рівняння Янга–Міллса** / Р. Жданов, В. Лагно // *Розробка та застосування математичних методів в науково-технічних дослідженнях : тези доп. Всеукр. наук. конф.* – Львів, 1995. – Ч. I. – С. 26–27.
36. **Reduction of the self-dual Yang–Mills equations I. The Poincaré group** / R. Z. Zhdanov, W. I. Fushchich, V. I. Lagno // *Український математичний журнал*. – 1995. – Т. 47, № 4. – С. 456–462.
37. **Symmetry Reduction and Exact Solutions of the Yang–Mills Equations** / V. I. Lagno, R. Z. Zhdanov, W. I. Fushchich // *J. Nonlinear Math. Phys.* – 1995. – V. 2, № 1. – P. 51–72.

1996

38. **Про нові зображення груп Пуанкаре та Евкліда** / В. І. Лагно // Доповіді НАН України. – 1996. – № 8. – С. 14–18.
39. **Про нові нелінійні рівняння, інваріантні відносно групи Пуанкаре в двовимірному просторі-часі** / В. І. Фущич, В. І. Лагно // Доповіді НАН України. – 1996. – № 11. – С. 60–65.
40. $\tilde{P}_{(1,3)}$ –**інваріантні анзаци для поля Максвелла** / В. І. Лагно, В. Ф. Смалій // Доповіді НАН України. – 1996. – № 12. – С. 49–54.
41. $\tilde{P}_{(1,3)}$ –**інваріантна редукція самодуальних рівнянь Янга–Міллса** / В. І. Лагно // Моделирование и исследование устойчивых систем : тезисы докл. конф. – К., 1996. – С. 81.
42. $\tilde{P}_{(1,3)}$ –**інваріантна редукція та точні розв'язки рівнянь Янга–Міллса** / В. І. Лагно // Математическое моделирование / Институт математики. – К., 1996. – С. 145–148.
43. **On Poincare-invariant reduction and exact solutions of the Yang–Mills equations** / V. Lahno // J. Nonlinear Math. Phys. – 1996. – V. 3, № 3–4. – P. 291–295.

1997

44. **Про зображення групи Евкліда в класі векторних полів Лі** / Р. З. Жданов, В. І. Лагно // Вісник Черкаського університету / Черкаський державний університет. – Черкаси, 1997. – С. 28–35. – (Природничі науки, вип. 1).
45. **Про нові нелінійні рівняння інваріантні відносно групи Пуанкаре** / В. І. Лагно // Thesis of conference reports of the International Conference "Modelling and investigation of systems stability." – Kiev, 1997. – P. 63.
46. $\tilde{P}_{(1,3)}$ –**інваріантна редукція рівнянь Янга–Міллса до систем звичайних диференціальних рівнянь** / В. І. Лагно // Доповіді НАН України. – 1997. – № 7. – С. 21–26.
47. **Редукція самодуальних уравнений Янга–Миллса по подгруппам расширенной группы Пуанкаре** / В. И. Лагно,

В. И. Фушич // Теоретическая и математическая физика. – 1997. – Т. 110, № 3. – С. 416–432.

48. **Conformally invariant ansatze for the Maxwell field** / V. Lahno // J. Nonlinear Math. Phys. – 1997. – V. 4, № 3–4. – P. 392–400.
49. **Symmetry Reduction and Exact Solutions of the SU(2) Yang–Mills Equations** / V. Lahno // Proc. International Conference "Symmetry in Nonlinear Mathematical Physics." – Kiev, 1997. – V. 1. – P. 206–210.

1998

50. **Конформно-інваріантний розв'язок рівнянь Максвелла** / В. І. Лагно // Симетрійні та аналітичні методи в математичній фізиці : зб. наук. праць / Інститут математики НАН України. – К., 1998. – С. 123–129.
51. **Лінійні та нелінійні зображення груп Галілея в двовимірному просторі-часі** / В. І. Фушич, В. І. Лагно // Український математичний журнал. – 1998. – Т. 50, № 3. – С. 414–423.
52. **Про нові зображення алгебри Лі групи Пуанкаре $P(1,2)$** / Р. З. Жданов, В. І. Лагно // Вісник державного університету "Львівська політехніка". – 1998. – № 337. – С. 26–29. – (Прикладна математика).
53. **Про нові реалізації алгебри Лі групи Евкліда** / В. І. Лагно // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного інституту ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 1998. – Вип. 3. – С. 7–11. – (Фізико-математичні науки).
54. **Редукція рівнянь Максвелла для векторного потенціалу за підалгебрами розширеної алгебри Пуанкаре** / В. І. Лагно, М. В. Лутфулін // Доповіді НАН України. – 1998. – № 7. – С. 31–36.
55. **On new relativistically invariant nonlinear equations in two-dimensional space-time** / V. Lahno // Rep. of Math. Phys. – 1998. – V. 41, № 3. – P. 271–277.

56. **On new Galilei-invariant equations in two-dimensional space-time** / V. I. Lahno // J. Phys.A.: Math. Gen. – 1998. – V. 31, № 42. – P. 8511–8519.
57. **Conditional symmetry of a porous medium equation** / R. Z. Zhdanov, V. I. Lahno // Physica D. – 1998. – V. 122. – P. 178–186.
58. **Conditional symmetries of the (1+1) – dimensional Boussinesq equation: a no-go theorem** / R. Z. Zhdanov, V. I. Lahno // Симетрійні та аналітичні методи в математичній фізиці : зб. наук. праць / Інститут математики НАН України. – К., 1998. – Т. 19. – С. 88–99.

1999

59. **Нелінійні рівняння інваріантні відносно групи Евкліда та її розширень в двовимірному просторі** / В. І. Лагно // Наукові записки / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 1999. – С. 18–21. – (Сер. фізико–математична).
60. **Group classification of heat conductivity equations with a nonlinear source** / R. Zhdanov, V. Lahno // J.Phys.A: Math.Gen. – 1999. – V. 32, № 42. – P. 7405–7418.

2000

61. **Групова класифікація рівнянь теплопровідності з нелінійним джерелом** / Р. З. Жданов, В. І. Лагно // Доповіді НАН України. – 2000. – № 3. – С. 12–16.
62. **Інваріантність одного класу нелінійних рівнянь еволюційного типу відносно напівпростих алгебр Лі операторів симетрії** / А. О. Абраменко, В. І. Лагно // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2000. – Вип. 1(9). – С. 53–59. – (Сер. Фіз.-мат. науки).
63. **О новых реализациях групп Пуанкаре $P(1,2)$ и $P(2,2)$** / Р. З. Жданов, В. И. Лагно // Український математичний журнал. – 2000. – Т. 52, № 4. – С. 447–462.

64. **Попередня групова класифікація нелінійного гіперболічного рівняння теплопровідності** / В. І. Лагно, О. А. Тимошенко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2000. – Вип. 1(9). – С. 36–40. – (Сер. Фіз.-мат. науки).
65. **Про організацію науково–дослідної роботи з математики в середніх закладах освіти** / В. Лагно, В. Стогній, М. Шмигевський // Математика в школі. – 2000. – № 1. – С. 16–23.
66. **On Covariant Realizations of the Euclid Group** / R. Z. Zhdanov, V. I. Lahno, W. I. Fushchych // Commun. Math. Phys. – 2000. – V. 212. – P. 535–556.
67. **Realizations of the Poincaré algebra and Poincaré-invariant equations in three-dimensional space-time** / V. I. Lahno // Rep. on Math. Phys. – 2000. – V. 46, № 112. – P. 137–142.
68. **The Ovsjannikov’s Theorem on Group Classification of a linear Hyperbolic Type Partial Differential Equation Revisited** / V. Lahno, A. Onyshchenko // Proc. of Institute of Math. of the NAS of Ukraine. – 2000. – V. 30. – P. 141–145.
69. **The Structure of Lie Algebras and the Classification Problem for Partial Differential Equations** / P. Basarab–Horwath, V. Lahno, R. Zhdanov. – LinkWping University ; LiTH–MAT–R–2000-10.
70. **Towards a Classification of Realizations of the Euclid Algebra $e(3)$** / V. Lahno, R. Zhdanov // Proc. of Institute of Math. of the NAS of Ukraine. – 2000. – V. 30. – P. 146–150.

2001

71. **Групова класифікація нелінійних рівнянь математичної фізики: новий підхід до розв'язування задачі** / В. І. Лагно // М. В. Остроградський – видатний математик, механік і педагог : матеріали міжнар. конф., присвяченої 200-річчю з дня народження М. В. Остроградського. – Полтава. – 2001. – С. 35–36.
72. **Про інваріантність квазілінійних рівнянь гіперболічного типу відносно тривимірних алгебр Лі** / В. Лагно, О. Магда, Р. Жданов // Групові та аналітичні методи в математичній фізиці :

- праці / Інститут математики НАН України. – К., 2001. – Т. 36. – С. 136–158.
73. **Про конформно-інваріантні анзаці для довільного векторного поля** / В. І. Лагно // Групові та аналітичні методи в математичній фізиці : праці / Інститут математики НАН України. – К., 2001. – Т. 36. – С. 126–135.
74. **Про особливості проведення науково-дослідної роботи з математики** / В. І. Лагно // Нові педагогічні технології викладання фізико-математичних дисциплін у середніх навчальних закладах нового типу : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 19–20 груд. 2000 р.) / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – С. 184–188.
75. **Про усне мовлення вчителя математики** / В. Лагно, М. Шмигевський // Математика в школі. – 2001. – № 4. – С. 15–17.
76. **Структура конформно-інваріантних анзаців для довільного векторного поля** / В. І. Лагно // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – Вип. 2(16). – С. 11–19. – (Серія Фіз.-мат. науки).
77. **Classifying evolution equations** / P. Basarab–Horwath, V. Lahno, R. Zhdanov // Nonlinear Analysis. – 2001. – V. 47. – P. 5135–5144.
78. **Group analysis of some class of nonlinear evolution equations** / V. I. Lagno // Proceeding of the International Conference "Modern Group Analysis For The New Millenium". – Ufa, 2001. – P. 105–110.
79. **Symmetry and exact solutions of the Maxwell and SU(2) Yang–Mills equations** / R. Zhdanov, V. Lahno // Modern Nonlinear Optics. Advances in Chemical Physics (Eds: I. Progogine, S.A. Rice and M. Evans). – 2001. – V. 119, part 2. – P. 269–352.
80. **The structure of Lie algebras and the classification problem for partial differential equations** / P. Basarab–Horwath, V. Lahno, R. Zhdanov // Acta Applicandae Mathematicae. – 2001. – V. 69, № 1. – P. 43–94.

2002

81. **Групповая классификация нелинейных эволюционных уравнений. I. Инвариантность относительно полупростых групп локальных преобразований** / В. И. Лагно, А. М. Самойленко // Дифференциальные уравнения. – 2002. – Т. 38, № 3. – С. 365–372.
82. **Групповая классификация нелинейных эволюционных уравнений. II. Инвариантность относительно разрешимых групп локальных преобразований** / А. А. Абраменко, В. И. Лагно, А. М. Самойленко // Дифференциальные уравнения. – 2002. – Т. 38, № 4. – С. 482–489.
83. **Обобщенное уравнение Бюргера для нелинейных вторичных волн в газе квазичастиц** / В. Д. Ходусов, В. И. Лагно // Вісник Харківського національного університету. – 2002. – Вип. 4(20), № 574. – С. 111–113. – (Серія фізична “Ядра, частинки, поля.”).
84. **Симетрійний аналіз рівнянь еволюційного типу** / В. І. Лагно, С. В. Спічак, В. І. Стогній ; Інститут математики НАН України. – К., 2002. – 360 с.
85. **Group classification of nonlinear partial differential equations: a new approach to resolving the problem** / P. Basarab–Horvath, V. Lahnó // Symmetry in nonlinear mathematical physics : proceedings of the fourth international conference, (Kyiv, Ukraine, 9–15 Jule 2001). – Kyiv, 2002. – Part 1. – P. 86–92.
86. **Group classification of nonlinear evolution equations** / V. Lahnó // Обратные задачи и нелинейные уравнения : тезисы докл. междунар. конф., (Харьков, 12–16 авг. 2002 г.). – С. 55–56.
87. **Group Classification of Quasilinear Evolution Equations** / V. Lahnó // Тезисы 16 международного симпозиума по нелинейной акустике / Моск. гос. ун-т. – М., 2002. – С. 249.

2003

88. **Групповая классификация одного класса квазилинейных волновых уравнений** / В. И. Лагно, Е. В. Магда // Вісник

Харківського національного університету. – 2003. – № 582. – С. 179–191. – (Серія “Математика, прикладна математика і механіка”).

89. **Про організацію науково-дослідної роботи з математики в середніх закладах освіти** / В. І. Лагно // Особистісно орієнтоване навчання математики: сьогодні і перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 9–10 груд. 2003 р.) / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2003. – С.21–24.
90. **Реалізації алгебр Лі груп локальних перетворень та груповий аналіз нелінійних диференціальних рівнянь** : автореф. дис. на здобуття наук. степеня д-ра. фіз.-мат. наук : спец. 01.01.02 «Диференційне рівняння» / Віктор Іванович Лагно ; Інститут математики НАН України. – К., 2003. – 36 с.

2004

91. **Використання тестових можливостей програми Visual Calculus під час вивчення математичного аналізу** / О. П. Губачов, В. І. Лагно // Актуальні проблеми теорії і методики навчання математики : тези Всеукр. конф., (Київ, 6 верес. 2004 р.) / НПУ ім. М. П. Драгоманова. – К., 2004. – С. 48–49.
92. **Диференціальні рівняння** : навч. посіб. для студ. фіз.-мат. фак-ту / О. П. Губачов, В. І. Лагно ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2004. – 116 с.
93. **Інваріантність нелінійних еволюційних рівнянь відносно напівпростих груп локальних перетворень** / В. І. Лагно, В. І. Стогній // Наукові вісті НТУУ „КПІ”. – 2004. – № 5. – С. 136–142.
94. **Про деякі нерозв’язані задачі теоретично-групового аналізу диференціальних рівнянь** / В. І. Лагно // Наукові записки : матеріали звітної наук. конф. виклад., аспірантів, магістрантів і студентів фіз.-мат. фак-ту / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2004. – С. 8–17.

95. **Симметричный анализ уравнений эволюционного типа** / В. И. Лагно, С. В. Спичак, В. И. Стогний ; Институт компьютерных исследований. – М. ; Ижевск, 2004. – 392 с.
96. **Group classification of the general quasi-linear wave equation: invariance under low-dimensional Lie algebras** / P. Basarab–Horwath, V. Lahno. – Linköping : Linköping University, 2004. – 31 p. (Prepr. LITH – MAT – R – 2004 – SE).
97. **On realizations of the conformal algebra and nonlinear invariant equation in low-dimensional space-time** / V. Lahno // Proc. of Institute of Mathematics of the NAS of Ukraine. 2004. — Vol. 50, Part 1. — P. 153–158.
98. **Symmetry classification of KdV-type nonlinear evolution equations** / F. Gungor, V. Lahno, R. Zhdanov // Proc. of Institute of Mathematics of the NAS of Ukraine. – 2004. – Vol. 50, Part 1. – P. 125–130.
99. **Symmetry classification of KdV-type nonlinear evolution** / F. Gungor, V. Lahno, R. Zhdanov // J. Math. Phys. – 2004. – Vol. 5, № 6. – P. 2280–2313.
100. **The structure of Lie algebras and the classification problem for partial differential equations** / P. Basarab–Horwath, V. Lahno, O. Magda // Proc. of Institute of Mathematics of the NAS of Ukraine. – 2004. – Vol. 50, Part 1. – P. 40–46.

2005

101. **Електронний підручник з математичного аналізу** / О. П. Губачов, В. І. Лагно // Особистісно орієнтоване навчання математики: сьогодні і перспективи : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 6–7 груд. 2005 р.). – Полтава, 2005. – С. 173–177.
102. **Математичний зміст як засіб розвитку розумових здібностей школярів** / В. І. Лагно, В. О. Марченко // Особистісно орієнтоване навчання математики: сьогодні і перспективи : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 6–7 груд. 2005 р.). – Полтава, 2005. – С. 108–110.

103. **Попередня групова класифікація узагальненого рівняння Крамерса в тривимірному просторі-часі** / В. І. Лагно // Наукові записки : матеріали звітної наук. конф. викл., аспірантів, магістрів і студентів фіз.-мат. фак-ту / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2005. – С. 8–22.
104. **Group classification of nonlinear wave equations** / V. I. Lahno, R. Z. Zhdanov // J. Math. Phys. – 2005. – V. 46. – P. 053301 – 1 – 053301 – 37.
105. **Group classification of the General Evolution Equations: Local and Quasilocal Symmetries** / R. Z. Zhdanov, V. I. Lahno // SIGMA. – 2005. – Vol. 1. – (Paper 009, 7 pages).
106. **Symmetry reduction and exact solutions of the Yang–Mills equations** / V. I. Lahno, R. Z. Zhdanov, W. I. Fushchych // Вибрані твори. В. І. Фушчич. – К., 2005. – С. 316–335.

2006

107. **Груповий аналіз загального еволюційного рівняння другого порядку: інваріантність відносно груп локальних перетворень з нетривіальним розкладом Леві** / Р. З. Жданов, В. І. Лагно // Симетрія і інтегровність рівнянь математичної фізики : зб. пр. / Інститут математики НАН України. – К., 2006. – Т.3, № 2. – С. 124–147.
108. **Основи економетрики** : навч. посіб. для вузів / В. І. Лагно, А. М. Онищенко, М. В. Долгополова. – Полтава : АСМІ, 2006. – 200 с.
109. **Попередня групова класифікація узагальненого рівняння Крамерса** / В. І. Лагно, В. І. Стогній // Одинадцята міжнародна наукова конференція імені академіка М. Кравчука : матеріали конф., (Київ, 18–20 трав. 2006 р.). – К., 2006. – С. 170.
110. **Предварительная групповая классификация квазилинейных уравнений эллиптического типа** / В. И. Лагно, С. В. Спичак // Современные методы физико-математических наук : труды междунар. конф., (Орел, 9–14 окт. 2006 г.) / Орловский гос. ун-т. – Орел, 2006. – Т. 1. – С. 79–83.

111. **Про рівняння типу Крамерса з нетривіальними симетрійними властивостями** / В. Лагно, Ю. Олексійчук // Наукові записки : матеріали звітної наук. конф. виклад., аспірантів і студентів фіз.-мат. фак-ту / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – С. 40–43.
112. **Симетрія і точні розв'язки двовимірного рівняння Фоккера–Планка із змінною матрицею дифузії** / В. І. Лагно, В. І. Стогній // Наукові вісті НТУ України „КПІ”. – 2006. – № 1 (45). – С. 132–138.
113. **Спогади про Вчителя** / В. І. Лагно // Симетрія і інтегровність рівнянь математичної фізики : зб. пр. / Інститут математики НАН України. – К., 2006. – Т.3, № 2. – С. 366–370.
114. **Group Classification and Exact Solutions of Nonlinear Wave Equations** / V. Lahno, R. Zhdanov, O. Magda // Acta Appl. Math. – 2006. – Vol. 91. – P. 253–313.
115. **Preliminary group classification of the general quasi-linear wave equation** / P. Basarab–Horwath, V. Lahno // Симетрія і інтегровність рівнянь математичної фізики : зб. пр. / Інститут математики НАН України. – К., 2006. – Т.3, № 2. – С. 9–30.

2007

116. **Академік Пелагея Яківна Кочина** / В. Лагно // Слов'янський збірник. – Полтава, 2007. – Вип. 6. – С. 244–251.
117. **Групова класифікація квазілінійних рівнянь еліптичного типу. 1. Інваріантність відносно алгебр Лі з нетривіальним розкладом Леві** / В. І. Лагно, С. В. Спічак // Український математичний журнал. – 2007. – Т. 59, № 11. – С. 1532–1545.
118. **Групповая классификация квазилинейных уравнений эллиптического типа, инвариантных относительно разрешимых алгебр Ли** / В. И. Лагно, С. В. Спичак // Актуальные проблемы обучения. К 155-летию со дня рождения А. П. Кисилева : труды Всерос. заочной науч.-практ. конф. / Орловский гос. ун-т. – Орел, 2007. – С. 439–443.

119. **Жінки математики: академік Пелагея Яківна Кочина** / В. І. Лагно // Математична освіта в Україні: минуле, сьогодення, майбутнє : тези міжнар. наук.-практ. конф., (м. Київ, 16–18 жовт. 2007 р.) / НПУ імені М. П. Драгоманова. – К., 2007. – С. 350–351.
120. **Інструктивно–методичні матеріали до звіту про наукову роботу кафедри у 2007 році** / В. І. Лагно, М. С. Ворцепньова ; Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – 22 с.
121. **Комп’ютерний комплекс Visual Calculus та вивчення математичного аналізу** / В. І. Лагно, О. П. Губачов // Комп’ютерна математика в науці, інженерії та освіті : матеріали Всеукр. наук.-техн. конф., (Полтава, 28–30 лист. 2007 р.) / Полтав. нац. техн. ун-т імені Юрія Кондратюка. – Полтава, 2007. – С. 34.
122. **Комп’ютерний комплекс Visual Calculus та вивчення математичного аналізу** / О. П. Губачов, В. І. Лагно // Імідж сучасного педагога. – 2007. – № 7–8. – С. 105–107.
123. **Метод Монте–Карло**. Спецкурс в лекціях та лабораторних роботах : навч. посіб. / В. І. Лагно, О. С. Мельниченко ; Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – 80 с.
124. **Роль і місце доведення в математиці** / В. І. Лагно // Наукові записки : матеріали звітної наук. конф. викл., аспірантів, магістрів і студентів фіз.-мат. фак-ту / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – С. 9–14.
125. **Симметрия и точные решения двухмерного уравнения Фоккера–Планка с переменной матрицей диффузии** / В. И. Лагно, В. И. Стогний, Ю. Н. Маркитанов // Международная конференция, посвященная памяти И. Г. Петровского (XXII совместное заседание Московского математического общества и семинара им. И. Г. Петровского, (Москва, 21–26 мая 2007 г.) : тезисы докл. / Моск. гос. ун-т. – М., 2007. – С. 307–308.

126. **Group classification of the general second–order evolution equation: semi–simple invariance groups** / R. Zhdanov, V. Lahno // *J. Phys. A: Math. Theor.* – 2007. – V. 40. – P. 5083–5103.

2008

127. **Впровадження високих інформаційних технологій** / В. І. Лагно // Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Полтавська область / за заг. ред. В. О. Пашенка, М. І. Степаненка, Б. В. Года; АПН України, Асоціація ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти. – Полтава, 2008. – С. 405–424.
128. **Групповая классификация квазилинейных уравнений эллиптического типа относительно разрешимых алгебр Ли** / В. И. Лагно, С. В. Спичак // Некоторые актуальные проблемы современной математики и математического образования. Герценовские чтения: материалы науч. конф., (Санкт-Петербург, 14–19 апр. 2008 г.). – СПб., 2008. – С. 75–79.
129. **Дифференциальные операторы симметрии и интегрирование уравнения Колмогорова** / В. И. Лагно, В. И. Стогний, Ю. Н. Маркитанов // Функциональные пространства. Дифференциальные операторы. Общая топология. Проблемы математического образования”: тезисы докладов посвященные 85-летию Л. Д. Кудрявцева: 3-я междунар. конф. – М., 2008. – С. 283–284.
130. **Інструктивно–методичні матеріали до звіту про наукову роботу кафедри у 2008 році** / В. І. Лагно, М. С. Ворцепньова; Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – 18 с.
131. **Математика. Тести. 5-12 класи**: посібник / В. І. Лагно, О. А. Москаленко, В. О. Марченко та ін. – К.: Академвидав, 2008. – 320 с.
132. **Наукова діяльність студентів. Досвід Полтавського державного педагогічного університету імені**

- В. Г. Короленка** / В. І. Лагно, М. С. Ворцепньова. – Полтава : АСМІ, 2008. – 24 с.
133. **Наукова та науково-практична діяльність Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка** / В. І. Лагно, М. С. Ворцепньова ; Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – 80 с.
134. **Про вдосконалення культури математичного мовлення в майбутніх учителів математики** / В. І. Лагно // Особистісно орієнтоване навчання математики: сьогодення і перспективи : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 8–9 квіт. 2008 р.) / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – С. 121–122.
135. **Про науково-дослідну роботу студентів у Полтавському державному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка** / В. І. Лагно // Спадщина А. С. Макаренка і педагогічні пріоритети сучасності : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (Полтава, 12–14 берез. 2008 р.) / за заг. ред. проф. М. В. Гриньової ; Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – С. 17–19.
136. **Про організацію та проведення науково-дослідної роботи студентів у Полтавському державному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка** / В. І. Лагно, М. С. Ворцепньова // Методика викладання природничих дисциплін у вищій школі : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. із залученням студентського природоохоронного руху. XV Каришинські читання / заг. ред. проф. М. В. Гриньової. – Полтава, 2008. – С. 6–9.
137. **Програма Visual Calculus та математична підготовка особистості** / В. І. Лагно, О. П. Губачов // Інформаційні технології в освіті, науці і техніці : матеріали VI Всеукр. конф. молодих науковців ІТОНТ / Черкас. нац. ун-т імені Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – С. 90.
138. **Симметрия и разделение переменных для уравнения Колмогорова** / В. И. Лагно, В. И. Стогний // Некоторые

актуальные проблемы современной математики и математического образования. Герценовские чтения : материалы науч. конф., (Санкт-Петербург, 14–19 апр. 2008 г.). – СПб., 2008. – С. 79–83.

139. **Симетрійний аналіз рівняння Колмогорова** / О. Б. Качасько, В. І. Лагно, В. І. Стогній // Дванадцята міжнародна наукова конференція імені академіка М. Кравчука : матеріали конф., (Київ, 15–17 трав. 2008 р.). – К., 2008. – С. 644.
140. **Чи варто було відмовлятися від підручників Кисельова?** / В. І. Лагно // Наукові записки : матеріали звітної наук. конф. викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фіз.-мат. фак-ту. – Полтава, 2008. – С. 57–62.

2009

141. **Вільгельм Фушич – фундатор української школи групового аналізу диференціальних рівнянь** / В. Лагно // Слов'янський збірник. – Полтава, 2009. – Вип. 8. – С. 180–187.
142. **Диференціальні та інтегральні рівняння в прикладах і задачах** : навч. посіб. для студ. фіз.-мат. фак-ту / В. І. Лагно, Ю. Г. Подошвелев ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – Ч. 1. – 150 с.
143. **Інструктивно–методичні матеріали до звіту про наукову роботу кафедри у 2009 році** / М. С. Ворцепньова, В. І. Лагно ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – 18 с.
144. **Наукова та науково-технічна діяльність студентів у Полтавському державному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка** / В. Лагно // Виховання особистісних якостей майбутніх фахівців у системі студентського самоврядування : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – С. 11–13.

145. **Математика Тести. 5–12 класи** : посібник / В. І. Лагно, О. А. Москаленко, В. О. Марченко та ін. – 2-ге вид. стер. – К. : Академвидав, 2009. – 320 с.
146. **Науково-дослідницька робота учнів з математики в Малій академії наук** : навч.-метод. посіб. / В. І. Лагно, О. С. Мельниченко, Н. Д. Карапузова, О. О. Ільченко, Л. І. Ворона ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – 256 с.
147. **Про групову класифікацію загального квазілінійного хвильового рівняння** / В. Лагно // Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. — С. 20–24.
148. **Роль і місце Малої академії наук в системі математичної підготовки учнів до вступу і навчання у вищих навчальних закладах** / В. І. Лагно, О. С. Мельниченко // Проблеми математичної освіти" : матеріали міжнар. наук.-метод. конф., (Черкаси, 7–9 квіт. 2009 р.) / Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2009. – С. 246–247.
149. **Симметричный анализ уравнения Колмогорова и одного его обобщения** / В. И. Стогний, Ю. Н. Маркитанов, В. И. Лагно // Современные проблемы математики, механики и их приложений : материалы междунар. конф., посвященной 70-летию ректора МГУ академика В. А. Садовниченко. – М., 2009. – С. 175.
150. **Управління науковою діяльністю студентів у Полтавському державному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка** / М. С. Ворцепньова, В. І. Лагно // Спадщина видатних педагогів Полтавщини в міжнародному освітньому просторі : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Досвід видатних педагогів Полтавщини в управлінській діяльності : Всеукр. наук.-практ. семінар, (Полтава, 12–13 берез. 2009 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової ; Ін-т педагогіки

- АПН України, Полт. обл. рада, Полт. міська рада, Полт. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. — С. 4–6.
151. **Preliminary group classification of a class of fourth-order evolution equations** / Q. Huang, V. Lahno, C. Qu, R. Zhdanov // J. Math. Phys. – 2009. – Vol. 50. – P.023503-1-023505-23.
152. **Quasi-linear elliptic type equations invariant under five-dimensional solvable Lie algebras** / V. Lahno, S. Spichak // Proceedings of 4th Workshop «Group Analysis of Differential Equations and Integrable Systems», (Protaras, Cyprus, 26–30 October, 2008). – Protaras, 2009. – P. 121–134.

2010

153. **Групова класифікація нелінійного рівняння колмогорівського типу** / В. І. Лагно, В. І. Стогній, М. В. Кувіка // Третя міжнародна конференція молодих математиків з диференціальних рівнянь та їхніх застосувань, присвячена Ярославові Лопатинському : тези конф., (Львів, 3–6 лист. 2010 р.). – Л., 2010. – С. 67.
154. **Групповая классификация и симметричная редукция обобщенного нелинейного уравнения колмогоровского типа** / В. И. Лагно, И. В. Лагно, В. И. Стогний // Пятое Богдановские чтения по обыкновенным дифференциальным уравнениям : тезисы докл. междунар. мат. конф., (Минск, 7–10 дек. 2010 г.) / Иститут математики НАН Беларусь. – Минск, 2010. – С. 13.
155. **Кирик Новгородець** / В. Лагно // Слов'янський збірник : збірник наук. і наук.-публіцистичних пр. / уклад. Л. Л. Безобразова ; Слов'янський клуб м. Полтави. – Полтава, 2010. – Вип. 10. – С. 157–162.
156. **Наукова та науково-технічна діяльність Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка у 2009 році** / М. С. Ворцепньова, В. І. Лагно ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – 80 с.

157. **Нові інформаційні технології навчання при вивченні курсу вищої математики** / В. І. Лагно // Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету (до 100-річчя від дня народження Миколи Федоровича Гур'єва). – Полтава, 2010. – С. 34–37.
158. **Про нові можливості комп'ютерної математичної програми Visual Calculus** / О. П. Губачов, В. І. Лагно // Інформатика та системні науки : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 18–20 берез. 2010 р.) / Полтав. ун-т споживчої кооперації України. – Полтава, 2010. – С. 46–48.
159. **Про роль і місце інтелігенції у сучасній епосі** / В. І. Лагно // Слов'янський збірник : зб. наук. і наук.-публіцистичних пр. / уклад. Л. Л. Безобразова ; Слов'янський клуб м. Полтави. – Полтава, 2010. – Вип. 9. – С. 44–51.
160. **Симметричная редукция нелинейного уравнения типа Колмогорова и групповая классификация одного его обобщения** / В. И. Лагно, В. И. Стогний // Некоторые актуальные проблемы современной математики и математического образования. Герценовские чтения : материалы науч. конф., (Санкт-Петербург, 12–17 апр. 2010 г.). – СПб., 2010. – С. 42–44.
161. **Симетричний аналіз нелінійного рівняння Колмогорова** / В. І. Лагно, В. І. Стогний // Тринадцята міжнародна наукова конф. імені академіка М. Кравчука : матеріали конф., (Київ, 13–15 трав. 2010 р.) / Нац. техн. ун-т України «Київський політехнічний інститут». – К., 2010. – Т. 1. – С. 241.
162. **Узагальнення і систематизація знань і вмінь студентів з елементарної математики у процесі вивчення функцій** / О. В. Коваленко, В. І. Лагно, О. А. Москаленко // Вісник Черкаського університету. – 2010. – Вип. 181, ч.1. – С. 40–46.
163. **Group classification and symmetry reduction of nonlinear Kolmogorov type equation in three-dimensional space-time** / V. I. Lahno, V. I. Stogniy // Proceeding of International

Conference Nonlinear Differential Equations, (Dnipropetrovsk, 6–11 September 2010). – Donetsk, 2010. – P. 33.

164. **On realization of Lie algebras of Poincaré group and new Poincaré-invariant equations** / V. Lahno // Group Analysis of Differential Equations and Integrable Systems Abstracts, (Protaras, Cyprus, 6–10 June 2010). – Protaras, 2010. — P. 22.

2011

165. **Групова класифікація квазілінійних рівнянь еліптичного типу II. Інваріантність відносно розв'язних алгебр Лі** / В. І. Лагно, С. В. Спічак // Українській математичний журнал. – 2011. – Т. 63, № 2. – С. 200–215.
166. **Групповой анализ нелинейного уравнения колмогоровского типа и инвариантные решения задачи Коши** / В. И. Лагно, В. И. Стогний, Ю. Н. Маркитанов // Дифференциальные уравнения и смежные вопросы : тезисы докл. междунар. конф., посвященной 110-й годовщине со дня рождения И. Г. Петровского, (Москва, 30 мая – 4 июня 2011 г.) / Моск. гос. ун-т. – М., 2011. – С. 253.
167. **Про реалізації алгебр Пуанкаре та нові пуанкаре-інваріантні рівняння** / В. І. Лагно // Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – С. 28–34.
168. **Різні підходи до наближеного обчислення визначених інтегралів** / О. П. Губачов, В. І. Лагно // Інформатика та системні науки : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 17–19 берез. 2011 р.) / Полтав. ун-т економіки та торгівлі. – Полтава, 2011. – С. 72–77.

Алфавітний покажчик

Абелевы подалгебры алгебры Пуанкаре $AP(2,2)$ и разделение переменных в пространстве Минковского $M(2,2)$	6
Академік Пелагея Яківна Кочина	116
Вільгельм Фушич – фундатор української школи групового аналізу диференціальних рівнянь	141
Використання тестових можливостей програми Visual Calculus під час вивчення математичного аналізу	91
Впровадження високих інформаційних технологій	127
Групова класифікація квазілінійних рівнянь еліптичного типу. I. Інваріантність відносно алгебр Li з нетривіальним розкладом Леві	117
Групова класифікація квазілінійних рівнянь еліптичного типу II. Інваріантність відносно розв'язних алгебр Li	165
Групова класифікація нелінійних рівнянь математичної фізики: новий підхід до розв'язування задачі	71
Групова класифікація нелінійного рівняння колмогорівського типу	153
Групова класифікація рівнянь теплопровідності з нелінійним джерелом	61
Груповий аналіз загального еволюційного рівняння другого порядку: інваріантність відносно груп локальних перетворень з нетривіальним розкладом Леві	107
Групповая классификация и симметричная редукция обобщенного нелинейного уравнения колмогоровского типа	154
Групповая классификация квазилинейных уравнений эллиптического типа, инвариантных относительно разрешимых алгебр Li	118, 128
Групповая классификация нелинейных эволюционных уравнений. I. Инвариантность относительно полупростых групп локальных преобразований	81
Групповая классификация нелинейных эволюционных уравнений. II. Инвариантность относительно разрешимых групп локальных преобразований	82

Групповая классификация одного класса квазилинейных волновых уравнений	88
Групповой анализ нелинейного уравнения колмогоровського типа и инвариантные решения задачи Коши	166
Диференціальні рівняння	92
Диференціальні та інтегральні рівняння в прикладах і задачах	142
Дифференциальные операторы симметрии и интегрирование уравнения Колмогорова	129
Електронний підручник з математичного аналізу	101
Жінки математики: академік Пелагея Яківна Кочина	119
Інваріантність нелінійних еволюційних рівнянь відносно напівпростих груп локальних перетворень	93
Інваріантність одного класу нелінійних рівнянь еволюційного типу відносно напівпростих алгебр	
Лі операторів симетрії	62
Інструктивно–методичні матеріали до звіту про наукову роботу кафедри у 2007 році	120
Інструктивно–методичні матеріали до звіту про наукову роботу кафедри у 2008 році	130
Інструктивно–методичні матеріали до звіту про наукову роботу кафедри у 2009 році	143
Кирик Новгородець	155
Компьютеризация лекционного курса по математическому анализу	16
Комп'ютерна підтримка викладання математичних дисциплін в школі	20
Комп'ютерне зберігання і відображення теоретичного матеріалу з математичного аналізу	21
Комп'ютерний комплекс Visual Calculus та вивчення математичного аналізу	121, 122
Конформно–інваріантний розв'язок рівнянь Максвелла	50
Лінійні та нелінійні зображення груп Галілея в двовимірному просторі-часі	51
Математика. Тести. 5-12 класи	131, 145
Математичний зміст як засіб розвитку розумових здібностей школярів	102

Метод Монте–Карло	123
Наукова діяльність студентів. Досвід Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка	132
Наукова та науково-практична діяльність Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка	133, 144
Наукова та науково-технічна діяльність Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка у 2009 році	156
Науково-дослідницька робота учнів з математики в Малій академії наук	146
Нелінійні рівняння інваріантні відносно групи Евкліда та її розширень в двовимірному просторі	59
Непрерывные подгруппы расширенной группы Пуанкаре	8
Нові інформаційні технології навчання при вивченні курсу вищої математики	157
О непрерывных подгруппах обобщенной группы Пуанкаре $P(2,3)$ и их инвариантах	3
О новых реализациях групп Пуанкаре $P(1,2)$ и $P(2,2)$	63
О подалгебрах обобщенной алгебры Пуанкаре $AP(2,3)$	4
О точных решениях нелинейного уравнения Даламбера, содержащих произвольные функции	13
О точных решениях полилинейной системы уравнений Даламбера–эйконала	9
Однопараметрические подгруппы обобщенной группы Пуанкаре $P(2, n)$ и их инварианты	10
Операторы Казимира подалгебр алгебры Пуанкаре $AP(2,2)$	5
Основи економетрики	108
Перетворення файлів даних	22
Подалгебры алгебры Пуанкаре $AP(2,2)$	1
Подалгебры алгебры Пуанкаре $AP(2,3)$ и симметричная редукция нелинейного ультрагиперболического уравнения Даламбера	7
Подалгебры алгебры Пуанкаре $AP(2,3)$ и симметричная редукция нелинейного ультрагиперболического	

уравнения Даламбера. II	11
Подалгебры обобщенной алгебры Пуанкаре $AP(2,n)$	2
Попередня групова класифікація нелінійного гіперболічного рівняння теплопровідності	64
Попередня групова класифікація узагальненого рівняння Крамерса в тривимірному просторі–часі	103
Попередня групова класифікація узагальненого рівняння Крамерса	109
Практикум з методів математичної фізики. I. Векторний аналіз	33
Практикум з методів математичної фізики. II. Рівняння математичної фізики	34
Предварительная групповая классификация квазилинейных уравнений эллиптического типа	110
Про вдосконалення культури математичного мовлення в майбутніх учителів математики	134
Про відокремлення змінних для багатовимірних хвильових рівнянь	27
Про групову класифікацію загального квазілінійного хвильового рівняння	147
Про деякі нерозв'язані задачі теоретично–групового аналізу диференціальних рівнянь	94
Про зображення групи Евкліда в класі векторних полів L_1	44
Про інваріантність квазілінійних рівнянь гіперболічного типу відносно тривимірних алгебр L_1	72
Про конформно–інваріантні анзаци для довільного векторного поля	73
Про матричні методи розв'язування систем диференціальних рівнянь першого порядку	23
Про науково–дослідну роботу студентів у Полтавському державному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка	135
Про нові зображення алгебри L_1 групи Пуанкаре $P(1,2)$	52
Про нові зображення груп Пуанкаре та Евкліда	38
Про нові можливості комп'ютерної математичної програми Visual Calculus	158

Про нові нелінійні рівняння, інваріантні відносно групи Пуанкаре в двовимірному просторі-часі	39
Про нові нелінійні рівняння інваріантні відносно групи Пуанкаре	45
Про нові реалізації алгебри Лі групи Евкліда	53
Про нові точні розв'язки рівнянь Янга–Міллса	31
Про організацію та проведення науково-дослідної роботи студентів у Полтавському державному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка	136
Про організацію науково-дослідної роботи з математики в середніх закладах освіти	65, 90
Про особливості проведення науково–дослідної роботи з математики	74
Про реалізації алгебр Пуанкаре та нові пуанкаре–інваріантні рівняння	167
Про рівняння типу Крамерса з нетривіальними симетрійними властивостями	111
Про роль і місце інтелігенції у сучасній епосі	159
Про усне мовлення вчителя математики	75
Програма Visual Calculus та математична підготовка особистості	137
Пуанкаре – інваріантні анзаци для поля Максвелла	14
Пуанкаре – інваріантна редукція самодуального рівняння Янга–Міллса	35
$\tilde{R}(1,3)$ – інваріантні анзаци для поля Максвелла	40
$\tilde{R}(1,3)$ – інваріантна редукція рівнянь Янга–Міллса до систем звичайних диференціальних рівнянь	46
$\tilde{R}(1,3)$ – інваріантна редукція самодуальних рівнянь Янга–Міллса	41
$\tilde{R}(1,3)$ – інваріантна редукція та точні розв'язки рівнянь Янга–Міллса	42
Реалізації алгебр Лі груп локальних перетворень та груповий аналіз нелінійних диференціальних рівнянь	90
Редукція рівнянь Максвелла для векторного потенціалу за підалгебрами розширеної алгебри Пуанкаре	54
Редукція самодуальних уравнений Янга–Миллса	

по подгруппам расширенной группы Пуанкаре	47
Решение математических задач в системе "Turbo Pascal"	24
Різні підходи до наближеного обчислення визначених інтегралів	168
Роль і місце доведення в математиці	124
Роль і місце Малої академії наук в системі математичної підготовки учнів до вступу і навчання у вищих навчальних закладах	148
Симетрія і точні розв'язки двовимірного рівняння Фоккера–Планка із змінною матрицею дифузії	112
Симетрійний аналіз нелінійного рівняння Колмогорова	161
Симетрійний аналіз рівняння Колмогорова	139
Симметричная редукция нелинейного уравнения типа Колмогорова и групповая классификация одного его обобщения	160
Симметричный анализ уравнений эволюционного типа	95
Симметричный анализ уравнения Колмогорова и одного его обобщения	149
Симметрия и разделение переменных для уравнения Колмогорова	138
Симметрия и точные решения двухмерного уравнения Фоккера–Планка с переменной матрицей диффузии	125
Спогади про Вчителя	113
Структура конформно-інваріантних анзаців для довільного векторного поля	76
Сучасність та ідеї М. В. Остроградського про організацію математичної освіти	17
Тройки коммутирующих нелокальных операторов симметрии восьмикомпонентного уравнения Дирака	12
Узагальнення і систематизація знань і вмінь студентів з елементарної математики у процесі вивчення функцій	162
Україномовна комп'ютерна навчальна програма з математичного аналізу	18
Україномовні комп'ютерні навчальні системи з математики	19
Управління науковою діяльністю студентів у Полтавському державному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка	150
Чи варто було відмовлятися від підручників Кисельова?	140

Эстетический аспект мотивационно–потребностной деятельности учителя математики	15
Classification of commuting symmetry operators of the Levi–Leblond equations	25
Classifying evolution equations	77
Conditional symmetry of a porous medium equation	57
Conditional symmetries of the (1+1) – dimensional Boussinesq equation: a no–go theorem	58
Conformally invariant ansatze for the Maxwell field	48
Group analysis of some class of nonlinear evolution equations	78
Group classification of nonlinear wave equations	104
Group classification of the General Evolution Equations:	
Local and Quasilocal Symmetries	105
Group Classification and Exact Solutions of Nonlinear Wave Equations	114
Group classification and symmetry reductiob of nonlinear Kolmogorov type equation in three–dimensional space–time	163
Group classification of the general quasi–linear wave equation: invariance under low–dimensional Lie algebras	96
Group classification of the general second–order evolution equation: semi–simple invariance groups	126
Group classification of heat conductivity equations with a nonlinear source	60
Group classification of nonlinear partial differential equations: a new approach to resolving the problem	85
Group classification of nonlinear evolution equations	86
Group Classification of Quasilinear Evolution Equations	87
Invariant solutions of eiconal equation simulating process of corrosion	26
Invariants of one–parameter subgroups of the conformal group $C(1,n)$	28
On Covariant Realizations of the Euclid Group	66
On linear and non–linear representations of the generalized Poincarï groups in the class of Lie vector fields	32

On new Galilei-invariant equations in two-dimensional space-time	56
On new relativistically invariant nonlinear equations in two-dimensional space-time	55
On nonlinear representation of the conformal algebra AC (2,2)	29
On Poincaré-invariant reduction and exact solutions of the Yang–Mills equations	43
On realization of Lie algebras of Poincaré group and new Poincaré-invariant equations	164
On realizations of the conformal algebra and nonlinear invariant equation in low-dimensional space-time	97
On separability criteria for a time-invariant Fokker–Plank equation	30
Preliminary group classification of a class of fourth-order evolution equations	151
Preliminary group classification of the general quasi-linear wave equation	115
Quasi-linear elliptic type equations invariant under five-dimensional solvable Lie algebras	152
Realizations of the Poincaré algebra and Poincaré-invariant equations in three-dimensional space-time	67
Reduction of the self-dual Yang–Mills equations I. The Poincaré group	36
Symmetry and exact solutions of the Maxwell and SU(2) Yang–Mills equations	79
Symmetry classification of KdV-type nonlinear evolution equations	98
Symmetry classification of KdV-type nonlinear evolution	99
Symmetry Reduction and Exact Solutions of the Yang–Mills Equations	37
Symmetry Reduction and Exact Solutions of the SU(2) Yang–Mills Equations	49
Symmetry reduction and exact solutions of the Yang–Mills equations	106
The Ovsjannikov’s Theorem on Group Classification of a linear Hyperbolic Type Partial Differential Equation Revisited	68

The Structure of Lie Algebras and the Classification Problem for Partial Differential Equations	69
The structure of Lie algebras and the classification problem for partial differential equations	80
The structure of Lie algebras and the classification problem for partial differential equations	100
Towards a Classification of Realizations of the Euclid Algebra $e(3)$	70

Іменний покажчик співавторів

Абраменко А. А.	62, 82
Баранник Л. Ф.	2, 7, 10, 11, 28, 32
Vasarab–Horwath P.	69, 77, 80, 85, 96, 100, 115
Бондар В. О. (Bondar V. O.)	26
Ворона Л. І.	146
Ворцепньова М. С.	120, 130, 132, 133, 136, 143, 150, 156
Губачов О. П. (Губачев А. П.)	16–22, 24, 27, 91, 92, 101, 121, 122, 137, 158, 168
Gungor F.	98, 99
Долгополова М. В.	108
Жданов Р. З. (Zhdanov R. Z.)	13, 14, 25, 29-31, 35-37, 44, 52, 57, 58, 60, 61, 63, 66, 69, 70, 72, 77, 79, 80, 98, 99, 104-107, 114, 126, 151
Льченко О. О.	146
Карапузова Н. Д.	146
Коваленко О. В.	162
Кувіка М. В.	153
Qi C.	151
Лагно Г. О.	27
Лутфулін М. В.	54
Магда О. В. (Magda O.)	72, 88, 100, 114
Маркітанов Ю. Н.	125, 129, 149, 166
Марченко В. О.	33, 34, 102, 131, 145
Мельниченко О. С.	123, 146, 148
Москаленко О. А.	131, 145, 162
Москаленко Ю. Д.	8
Олексійчук Ю.	111
Онищенко А. М. (Onyshchenko A.)	68, 108

Подошвелев Ю. Г.	142
Ржеко В. А.	15
Самойленко А. М.	81, 82
Севрюк И. В.	15
Серов Н. И. (Serov N. I.)	26
Смалій В. Ф.	14, 33, 34, 40
Спічак С. В. (Spichak S.)	84, 95, 110, 117, 118, 128, 152, 165
Стогній В. І. (Stogniy V. I.)	65, 84, 93, 109, 112, 139, 153, 161, 163
Тимошенко О. А.	64
Фушич В. И. (Fushchich W. I.)	2, 7, 11, 28, 29, 32, 36, 37, 39, 47, 51, 66, 106
Ходусов В. Д.	83
Huang Q.	151
Шмигевський М.	65, 77

З гостями із Швеції , с.Диканька вересень 2006 р.

Мандруючи Україною. Озеро Синевір, 10 травня 2009 р.

Стежками молодості. Зустріч з інститутськими друзями
с. Лучки червень 2008 р.

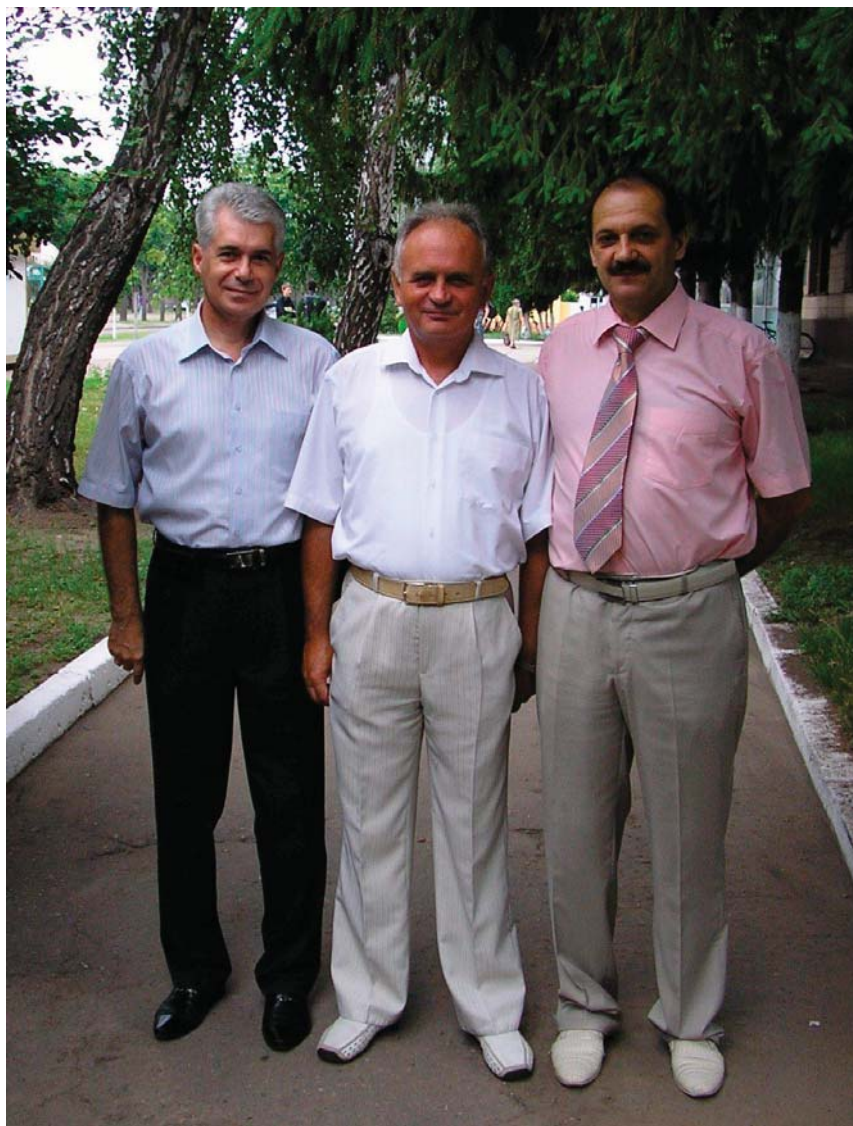
Конференція 28 жовтня 2010 р.

Перше вересня, перші враження

З донькою Іриною на виставці її робіт у Галереї мистецтв

З доктором пед.наук Триусом Ю.В.та кандидатом фіз.–мат. наук, деканом факультету математики Черкаського державного університету Атамасем В.
Черкаси, червень 2010 р.

ЗМІСТ

Зірка Віктора Лагна.....	7
Пам'яті справжнього професора.....	9
Віктор Лагно: Математик. Українець. Учитель. Керівник.....	11
Колеги, друзі, учні про В.І. Лагна.....	41
Перелік друкованих праць.....	84
Алфавітний покажчик.....	107
Іменний покажчик співавторів.....	115

Віктор Іванович Лагно

Біобібліографічний покажчик

Редактори-бібліографи — *С.В. Спірякова, І.М. Лесунова*

Літературний редактор — *Т.І. Ніколашина*

Верстка — *Т.О. Маркович*

Обкладинка — *С.О. Романюк*

Фото — *В.Є. Дяченко*

Мова українська та російська

Здано до друку 18.11.2011 р.

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.

Гарнітура «Таймс». Ум.-друк. арк. 7,09. Зам. №127

Віддруковано в ПНПУ імені В.Г. Короленка

Вул. Остроградського, 2, м. Полтава, 36003

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

Серія ДК № 3817 від 01.07.2010 р.